

Recapitulare Matematică

Bacalaureat

(M_stiintele naturii, tehnologic)

Prof. IONESCU SIMONA

NOȚIUNI TEORETICE PENTRU BACALAUREAT

Structurate pe tipuri de subiecte

SUBIECT I

Formule de calcul prescurtat

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$$

$$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$$

$$a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$(a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

$$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + \dots + b^{n-1})$$

Funcția de gradul I

Definiție: $f: R \rightarrow R, f(x) = ax + b, a \neq 0, a, b \in R$, se numește funcția de gradul I

Proprietăți: Dacă $a > 0$ f este strict crescătoare

Dacă $a < 0$ f este strict descrescătoare

Condiția ca un punct să aparțină graficului unei funcții:

$$A(\alpha, \beta) \in G_f \Leftrightarrow f(\alpha) = \beta$$

Funcția de gradul II

Definiție: $f: R \rightarrow R, f(x) = ax^2 + bx + c, a \neq 0, a, b, c \in R$ se numește funcția de gradul II.

Ecuatia graficului: $y = ax^2 + bx + c$

Imaginea graficului se numește parabolă.

Maximul sau minimul funcției de gradul II

Dacă $a < 0$ atunci $f_{\max} = \frac{-\Delta}{4a}$, realizat pentru $x = \frac{-b}{2a}$

Dacă $a > 0$ atunci $f_{\min} = \frac{-\Delta}{4a}$, realizat pentru $x = \frac{-b}{2a}$;

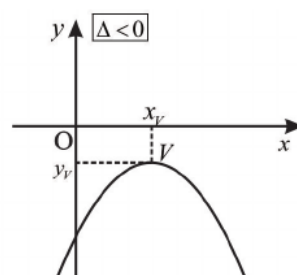
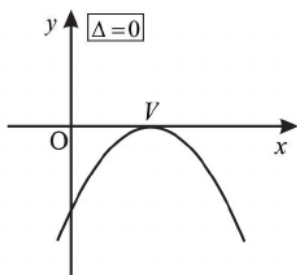
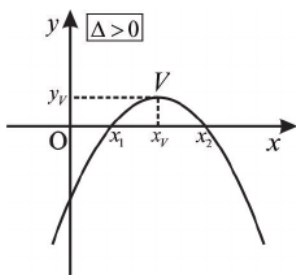
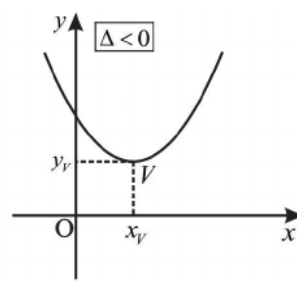
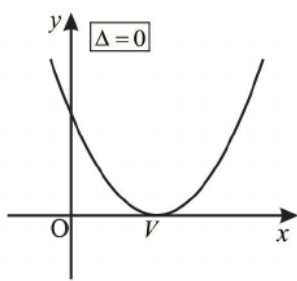
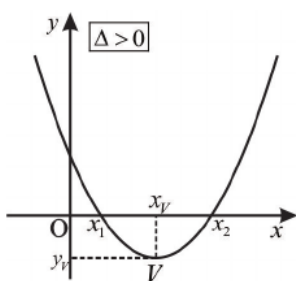
Vârful parabolei $V(\frac{-b}{2a}, \frac{-\Delta}{4a})$

Axa de simetrie a parabolei este o dreapta verticală care trece prin vârful parabolei și are ecuația : $x = \frac{-b}{2a}$

Cele șase tipuri de grafice sunt diferențiate în funcție de coeficientul a precum și de Δ .

Dacă $a > 0$, parabola "ține apă" (vezi rândul de sus)

Dacă $a < 0$, parabola "nu ține apă" (vezi rândul de jos)

Ecuația de gradul II: $ax^2 + bx + c = 0$; $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$, $\Delta = b^2 - 4ac$

Relațiile lui Viète: $x_1 + x_2 = \frac{-b}{a}$, $x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$

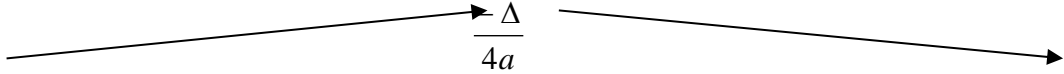
Dacă $\Delta > 0 \Rightarrow$ ecuația are rădăcini reale și diferite.

Dacă $\Delta = 0 \Rightarrow$ ecuația are rădăcini reale și egale.

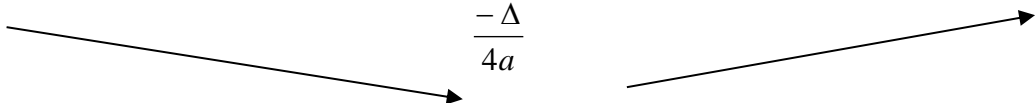
Dacă $\Delta < 0 \Rightarrow$ ecuația nu are rădăcini reale.

Dacă $\Delta \geq 0 \Rightarrow$ ecuația are rădăcini reale.

Intervale de monotonie : $a < 0$

x	$-\infty$	$\frac{-b}{2a}$	∞
f(x)			

$a > 0$

x	$-\infty$	$\frac{-b}{2a}$	∞
f(x)			

Semnul funcției de gradul II

$\Delta > 0$

x	$-\infty$	x_1	x_2	∞	
f(x)	semnul lui a	0	semn contrar lui a	0	semnul lui a

$\Delta = 0$

x	$-\infty$	$x_1 = x_2$	∞
f(x)	semnul lui a	0	semnul lui a

$\Delta < 0$

x	$-\infty$	∞
f(x)	semnul lui a	

Imaginea funcției de gr.II

$$a < 0, \text{Imf} = \left(-\infty, \frac{-\Delta}{4a} \right]$$

$$a > 0, \text{Imf} = \left[\frac{-\Delta}{4a}, \infty \right)$$

Funcții-proprietati generale

Definiții: Fie $f: A \rightarrow B$

I. 1) Funcția f se numește injectivă, dacă $\forall x_1, x_2 \in A$ cu $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$

2) Funcția f este injectivă dacă $\forall x_1, x_2 \in A$ cu $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$

3) Funcția f este injectivă, dacă orice paralelă la axa Ox , dusă printr-un punct al lui B , intersectează graficul funcției în cel mult un punct.

4) Funcția f nu este injectivă dacă $\exists x_1 \neq x_2$ a.i. $f(x_1) = f(x_2)$

II.1) Funcția f este surjectivă, dacă $\forall y \in B$, există cel puțin un punct $x \in A$, a.i. $f(x) = y$.

2) Funcția f este surjectivă, dacă $f(A) = B$.

3) Funcția f este surjectivă, dacă orice paralelă la axa Ox , dusă printr-un punct al lui B , intersectează graficul funcției în cel puțin un punct.

III.1) Funcția f este bijectivă dacă este injectivă și surjectivă.

2) Funcția f este bijectivă dacă pentru orice $y \in B$ există un singur $x \in A$ a.i. $f(x) = y$ (ecuația $f(x) = y$, are o singură soluție, pentru orice y din B)

3) Funcția f este bijectivă dacă orice paralelă la axa Ox , dusă printr-un punct al lui B , intersectează graficul funcției într-un singur punct.

IV. Compunerea a două funcții

Fie $f: A \rightarrow B, g: B \rightarrow C$

$$g \circ f: A \rightarrow C, (g \circ f)(x) = g(f(x))$$

V. $1_A: A \rightarrow A$ prin $1_A(x) = x, \forall x \in A$ (aplicația identică a lui A)

Definiție: Funcția $f: A \rightarrow B$ este inversabilă, dacă există o funcție $g: B \rightarrow A$ astfel încât $g \circ f = 1_A$ și $f \circ g = 1_B$, funcția g este inversa funcției f și se notează cu f^{-1} .

Teoremă: f este bijectivă $\Leftrightarrow f$ este inversabilă.

Funcții pare, funcții impare, funcții periodice.

Definiții:

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ se numește funcție pară dacă $f(-x) = f(x), \forall x \in \mathbb{R}$

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ se numește funcție impară dacă $f(-x) = -f(x), \forall x \in \mathbb{R}$

$f:A \rightarrow R (A \subset R)$ se numește periodică de perioadă $T \neq 0$, dacă $\forall x \in A$ avem $x+T \in A$ și $f(x+T)=f(x)$. Cea mai mică perioadă strict pozitivă se numește perioada principală.

Numărul funcțiilor $f:A \rightarrow B$ este $[n(B)]^{n(A)}$, $n(A)$ reprezentând numărul de elemente al mulțimii A .

Numărul funcțiilor bijective $f:A \rightarrow A$ este egal cu $n!$, n fiind numărul de elemente al mulțimii A .

Numărul funcțiilor injective $f:A \rightarrow B$ este A_n^k , unde n reprezintă numărul de elemente al mulțimii B , iar k al mulțimii $A (k \leq n)$

Numarul functiilor strict crescatoare/strict descrescatoare $f:A \rightarrow B$ este C_n^k unde n reprezintă numărul de elemente al mulțimii B , iar k al mulțimii $A (k \leq n)$

Funcția exponențială

Definiție $f: R \rightarrow (0, \infty)$, $f(x) = a^x$, $a > 0, a \neq 1$ se numește funcție exponențială.

Proprietăți:

- 1) Dacă $a > 1 \Rightarrow f$ strict crescătoare
- 2) Dacă $a \in (0, 1) \Rightarrow f$ strict descrescătoare
- 3) Funcția exponențială este bijectivă

Funcția logaritmică

Definiție: $f: (0, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = \log_a x$, $a > 0, a \neq 1$ se numește funcție logaritmică.

Proprietăți:

- 1) Dacă $a > 1 \Rightarrow f$ strict crescătoare
- 2) Dacă $a \in (0, 1) \Rightarrow f$ strict descrescătoare
- 3) Funcția logaritmică este bijectivă
- 4) $\log_a xy = \log_a x + \log_a y$ 5) $\log_a x^m = m \log_a x, m \in R$
- 6) $\log_a \frac{x}{y} = \log_a x - \log_a y$ 7) $a^{\log_a x} = x$

Schimbarea bazei: $\log_a A = \frac{\log_b A}{\log_b a}$, $\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$

Progresii aritmetice

Definiție: Se numește **progresie aritmetică** un șir de numere reale a_n în care diferența oricăror doi termeni consecutivi este un număr constant r , numit rația progresiei aritmetice: $a_{n+1} - a_n = r, \forall n \geq 1$

Se spune că numerele $a_1, a_2, \dots, a_n$ sunt în progresie aritmetică dacă ele sunt termenii consecutivi ai unei progresii aritmetice.

Teoremă: șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este progresie aritmetică $\Leftrightarrow a_n = \frac{a_{n-1} + a_{n+1}}{2}, \forall n \geq 2$

Termenul general al unei progresii aritmetice: $a_n = a_1 + (n-1)r$

Prop.: Numerele a, b, c sunt în progresie aritmetică $\Leftrightarrow b = \frac{a+c}{2}$ sau $2b = a+c$

Suma primilor n termeni ai unei progresii aritmetice: $S_n = \frac{(a_1 + a_n)n}{2}$

Trei numere x_1, x_2, x_3 se scriu în progresie aritmetică de forma :

$$x_1 = u - r, x_2 = u, x_3 = u + r; u, r \in R.$$

Patru numere x_1, x_2, x_3, x_4 se scriu în progresie aritmetică astfel:

$$x_1 = u - 3r, x_2 = u - r, x_3 = u + r, x_4 = u + 3r, u, r \in R.$$

Progresii geometrice

Definiție : Se numește **progresie geometrică** un șir de numere reale $b_n, b_1 \neq 0$ în care raportul oricăror doi termeni consecutivi este un număr constant q , numit rația progresiei geometrice: $\frac{b_{n+1}}{b_n} = q, q \neq 0$

Se spune că numerele $b_1, b_2, \dots, b_n$ sunt în progresie geometrică dacă ele sunt termenii consecutivi ai unei progresii geometrice.

Teoremă: șirul $(b_n)_{n \geq 1}$ este progresie geometrică $\Leftrightarrow b_n^2 = b_{n-1} \cdot b_{n+1}, \forall n \geq 2$

Termenul general al unei progresii geometrice: $b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$

Prop.: Numerele a, b, c sunt în progresie geometrică $\Leftrightarrow b^2 = a \cdot c$

Suma primilor n termeni ai unei progresii geometrice: $S_n = \frac{b_1(q^n - 1)}{q - 1}, q \neq 1$ sau $S_n = n \cdot b_1$, dacă $q = 1$

Trei numere x_1, x_2, x_3 se scriu în progresie geometrică de forma :

$$x_1 = \frac{u}{q}, x_2 = u, x_3 = u \cdot q, q \neq 0$$

Patru numere x_1, x_2, x_3, x_4 se scriu în progresie geometrică de forma:

$$x_1 = \frac{u}{q^3}, x_2 = \frac{u}{q}, x_3 = u \cdot q, x_4 = u \cdot q^3, q \neq 0$$

Formule utile:

$$1+2+3+\dots+n = \frac{n(n+1)}{2}$$

$$1^2+2^2+\dots+n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$$

$$1^3+2^3+\dots+n^3 = \left[\frac{n(n+1)}{2}\right]^2$$

Modulul numerelor reale Proprietăți:

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases}$$

$$1. |x| \geq 0, \forall x \in \mathbb{R} \quad 2. |x| = |y| \Leftrightarrow x = \pm y \quad 3. |x| = |-x| \quad 4. |x \cdot y| = |x| \cdot |y| \quad 5. \left|\frac{x}{y}\right| = \frac{|x|}{|y|}$$

$$6. |x| \leq a \Leftrightarrow -a \leq x \leq a, a > 0 \quad 7. |x| \geq a \Leftrightarrow x \in (-\infty, -a] \cup [a, \infty), a > 0 \quad 8. |x+y| \leq |x| + |y|$$

Partea întreagă

$$1. x = [x] + \{x\}, \forall x \in \mathbb{R}, [x] \in \mathbb{Z} \text{ și } \{x\} \in [0,1)$$

$$2. [x] \leq x < [x]+1, [x] = a \Rightarrow a \leq x < a+1$$

$$3. [x+k] = [x] + k, \forall x \in \mathbb{R}, k \in \mathbb{Z}$$

$$4. \{x+k\} = \{x\}, \forall x \in \mathbb{R}, k \in \mathbb{Z}$$

Numere complexe

1. Numere complexe sub formă algebrică

$$z = a+bi, a, b \in \mathbb{R}, i^2 = -1, a = \operatorname{Re} z, b = \operatorname{Im} z$$

C- mulțimea numerelor complexe; $C = \{a+bi/a, b \in \mathbb{R}\}$

Conjugatul unui număr complex: $\bar{z} = a - bi$

Proprietăți:

$$1. \overline{z_1 + z_2} = \overline{z_1} + \overline{z_2}$$

$$2. \overline{z_1 \cdot z_2} = \overline{z_1} \cdot \overline{z_2}$$

$$3. \overline{z^n} = (\overline{z})^n$$

$$4. \overline{\left(\frac{z_1}{z_2}\right)} = \frac{\overline{z_1}}{\overline{z_2}}$$

$$5. z \in \mathbb{R} \Leftrightarrow z = \overline{z}$$

$$6. z \in \mathbb{R}^* i \Leftrightarrow z = -\overline{z}$$

$$\text{Modulul unui număr complex: } |z| = \sqrt{a^2 + b^2}$$

Proprietăți:

$$1. |z| \geq 0, \forall z \in \mathbb{C} \quad 2. |z| = |\overline{z}| \quad 3. |z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$$

$$4. |z^n| = |z|^n \quad 5. \left|\frac{z_1}{z_2}\right| = \frac{|z_1|}{|z_2|} \quad 6. |z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$$

Combinatorică

$$n! = 1 \cdot 2 \cdots n, \quad n \in \mathbb{N} (0! = 1) \quad , \quad P_n = n!, n \in \mathbb{N}^*$$

$$A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!}, 0 \leq k \leq n; k, n \in \mathbb{N}, n \geq 1 \quad C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}, 0 \leq k \leq n; k, n \in \mathbb{N}$$

$$\text{Proprietăți: } 1. C_n^k = C_n^{n-k}, 0 \leq k \leq n; k, n \in \mathbb{N} \quad 2. C_n^k = C_{n-1}^k + C_{n-1}^{k-1}, 1 \leq k < n; k, n \in \mathbb{N}$$

Proprietăți:

$$C_n^0 + C_n^1 + \cdots + C_n^n = 2^n \text{ (numărul tuturor submulțimilor unei mulțimi cu } n \text{ elemente este } 2^n \text{).}$$

$$C_n^1 + C_n^3 + C_n^5 + \cdots = C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \cdots = 2^{n-1}$$

Geometrie vectorială

Definiție:

Se numesc vectori egali, vectorii care au aceeași direcție, același sens și același modul. Doi vectori se numesc opuși dacă au aceeași direcție, același modul și sensuri contrare:

$$\overrightarrow{AB} = -\overrightarrow{BA}$$

Definiție:

Doi vectori se numesc **coliniari** dacă cel puțin unul este nul sau dacă amândoi sunt nenuli și au aceeași direcție. În caz contrar se numesc necoliniari.

Teoremă: Fie $\vec{a}$ și $\vec{b}$ doi vectori necoliniari. Oricare ar fi vectorul $\vec{v}$, există $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ (unice) astfel încât

$$\vec{v} = \alpha \cdot \vec{a} + \beta \cdot \vec{b}$$

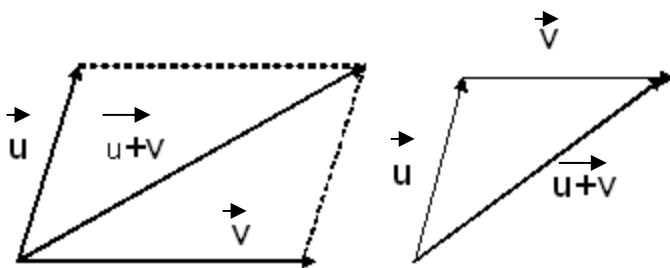
$$|\overrightarrow{AB}| = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2} \text{ -modulul vectorului } \overrightarrow{AB}$$

$$\overrightarrow{AB}(x_B - x_A, y_B - y_A) \text{ -coordonate vectorului } \overrightarrow{AB}$$

$$\text{Mijlocul segmentului AB: } x_M = \frac{x_A + x_B}{2}, y_M = \frac{y_A + y_B}{2}$$

$$\text{Centrul de greutate al triunghiului ABC: } x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3}, y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3}$$

Adunarea vectorilor se poate face după regula paralelogramului sau triunghiului

Teoremă: Vectorii $\vec{u}$ și $\vec{v}$ sunt **coliniari** $\Leftrightarrow \exists \lambda \in \mathbb{R}$ a.i. $\vec{v} = \lambda \cdot \vec{u}$.

Punctele A, B, C sunt coliniare $\Leftrightarrow \exists \lambda \in \mathbb{R}$ a.i. $\overrightarrow{AB} = \lambda \overrightarrow{AC}$

$AB \parallel CD \Leftrightarrow \exists \lambda \in \mathbb{R}$ a.i. $\overrightarrow{AB} = \lambda \overrightarrow{AC}$

$$\vec{u} = x_1 \vec{i} + y_1 \vec{j}, \vec{v} = x_2 \vec{i} + y_2 \vec{j} \Rightarrow \vec{u} \cdot \vec{v} = x_1 x_2 + y_1 y_2, |\vec{u}| = \sqrt{x_1^2 + y_1^2}$$

Daca $\vec{u}, \vec{v} \neq \vec{0}$, atunci $\vec{u} \perp \vec{v} \Leftrightarrow \vec{u} \cdot \vec{v} = 0$

Ecuatiile dreptei în plan

Ecuatia carteziană generală a dreptei: $ax+by+c=0$ (d)

Punctul $M(x_M, y_M) \in d \Leftrightarrow a \cdot x_M + by_M + c = 0$

Ecuatia dreptei determinată de două puncte distincte: $A(x_A, y_A), B(x_B, y_B)$

$$AB: \begin{vmatrix} x & y & 1 \\ x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Ecuatia dreptei determinată de un punct $A(x_A, y_A)$ și panta m : $y - y_A = m(x - x_A)$

Dreptele d_1, d_2 sunt paralele $\Leftrightarrow m_{d_1} = m_{d_2}$

Dreptele d_1, d_2 sunt perpendiculare $\Leftrightarrow m_{d_1} \cdot m_{d_2} = -1$

Distanța dintre punctele $A(x_A, y_A), B(x_B, y_B)$: $AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$

Distanța de la punctul $A(x_A, y_A)$ la dreapta $h: ax+by+c=0$:

$$d(A, h) = \frac{|ax_A + by_A + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

$$\text{Punctele } A, B, C \text{ sunt coliniare} \Leftrightarrow \begin{vmatrix} x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \\ x_C & y_C & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Elemente de geometrie și trigonometrie

Formule trigonometrice. Proprietăți.

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1, \forall x \in R$$

$$-1 \leq \sin x \leq 1, \forall x \in R$$

$$-1 \leq \cos x \leq 1, \forall x \in R$$

$$\sin(x+2k\pi) = \sin x, \forall x \in R, \forall k \in Z$$

$$\cos(x+2k\pi) = \cos x, \forall x \in R, \forall k \in Z$$

$$\sin(a+b) = \sin a \cos b + \sin b \cos a$$

$$\cos(a+b) = \cos a \cos b - \sin a \sin b$$

$$\sin(a-b) = \sin a \cos b - \sin b \cos a$$

$$\cos(a-b) = \cos a \cos b + \sin a \sin b$$

$$\sin 2x = 2 \sin x \cos x,$$

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$$

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos x$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x$$

$$\sin a + \sin b = 2 \sin \frac{a+b}{2} \cos \frac{a-b}{2} \quad \cos a + \cos b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \cos \frac{a-b}{2} \quad \sin a - \sin b = 2 \sin \frac{a-b}{2} \cos \frac{a+b}{2}$$

$$\frac{a-b}{2} \cos \frac{a+b}{2} \quad \cos a - \cos b = -2 \sin \frac{a+b}{2} \sin \frac{a-b}{2}$$

$$\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}, \cos x \neq 0$$

$$\operatorname{ctg} x = \frac{\cos x}{\sin x}, \sin x \neq 0$$

$$\operatorname{tg}(x+k\pi) = \operatorname{tg} x$$

$$\operatorname{ctg}(x+k\pi) = \operatorname{ctg} x$$

$$\operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \operatorname{ctg} x$$

$$\operatorname{ctg}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \operatorname{tg} x \quad \operatorname{tg}(a+b) =$$

$$\frac{\operatorname{tga} + \operatorname{tg} b}{1 - \operatorname{tg} a \operatorname{tg} b}$$

$$\operatorname{tg}(a-b) = \frac{\operatorname{tga} - \operatorname{tg} b}{1 + \operatorname{tg} a \operatorname{tg} b}$$

$$\operatorname{tg} 2x = \frac{2 \operatorname{tg} x}{1 + \operatorname{tg}^2 x}$$

$$\sin x = \frac{2 \operatorname{tg} \frac{x}{2}}{1 + \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}$$

$$\cos x = \frac{1 - \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}{1 + \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}$$

Valori principale ale funcțiilor trigonometrice

x	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
sinx	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	0	-1	0
cosx	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-1	0	1
tgx	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	-	0	-	0
ctgx	-	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	-	0	-

Semnele funcțiilor trig.

$$\sin: +, +, -, -$$

$$\operatorname{tg}, \operatorname{ctg}: +, -, -, +$$

$$\cos: +, -, -, +$$

$$\sin(-x) = -\sin x \text{ (impară)}$$

$$\cos(-x) = \cos x \text{ (pară)}$$

$$\operatorname{tg}(-x) = -\operatorname{tg} x$$

$$\operatorname{ctg}(-x) = -\operatorname{ctg} x$$

Funcții trigonometrice inverse

$$\arcsin: [-1, 1] \rightarrow \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$$

$$\arcsin(-x) = -\arcsin x$$

$$\arcsin(\sin x) = x, \forall x \in \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$$

$$\sin(\arcsin x) = x, x \in [-1, 1]$$

$$\arccos: [-1, 1] \rightarrow [0, \pi]$$

$$\arccos(-x) = \pi - \arccos x$$

$$\arccos(\cos x) = x, \forall x \in [0, \pi]$$

$$\cos(\arccos x) = x, \forall x \in [-1, 1]$$

$$\arcsin x + \arccos x = \frac{\pi}{2}, \forall x \in [-1, 1]$$

$$\operatorname{arctg}: \mathbb{R} \rightarrow \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$\operatorname{arctg}(-x) = -\operatorname{arctg} x$$

$$\operatorname{arctg}(\operatorname{tg} x) = x, \forall x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$\operatorname{tg}(\operatorname{arctg} x) = x, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\operatorname{arcctg}: \mathbb{R} \rightarrow (0, \pi)$$

$$\operatorname{arcctg}(-x) = \pi - \operatorname{arcctg} x$$

$$\operatorname{arcctg}(\operatorname{ctg} x) = x, \forall x \in (0, \pi)$$

$$\operatorname{ctg}(\operatorname{arcctg} x) = x, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\operatorname{arctg} x + \operatorname{arcctg} x = \frac{\pi}{2}, \forall x \in \mathbb{R}$$

Ecuatii trigonometrice

$$\sin x = a, a \in [-1, 1] \Rightarrow x \in \{(-1)^k \arcsin a + k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\cos x = b, b \in [-1, 1] \Rightarrow x \in \{\pm \arccos b + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\operatorname{tg} x = c, c \in \mathbb{R} \Rightarrow x \in \{\operatorname{arctg} c + k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\operatorname{ctg} x = d, d \in \mathbb{R} \Rightarrow x \in \{\operatorname{arcctg} d + k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$$

$$\sin ax = \sin bx \Rightarrow ax = (-1)^k bx + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

$$\cos ax = \cos bx \Rightarrow ax = \pm bx + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

$$\operatorname{tg} ax = \operatorname{tg} bx \Rightarrow ax = bx + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

$$\operatorname{ctg} ax = \operatorname{ctg} bx \Rightarrow ax = bx + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

Teorema sinusurilor: $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$, unde R este raza cercului circumscris triunghiului.

Teorema cosinusului: $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$

Aria unui triunghi:

$$A_{\Delta} = \frac{b \cdot h}{2} \quad A_{\Delta} = \frac{AB \cdot AC \sin(\angle A)}{2} \quad A_{\Delta} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}, p = \frac{a+b+c}{2}$$

$$A_{\Delta ABC} = \frac{|\Delta|}{2}, \Delta = \begin{vmatrix} x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \\ x_C & y_C & 1 \end{vmatrix} \quad A_{\Delta \text{dreptunghic}} = \frac{c_1 \cdot c_2}{2} \quad A_{\Delta \text{echilateral}} = \frac{l^2 \sqrt{3}}{4}$$

Raza cercului circumscris unui triunghi: $R = \frac{abc}{4S}$, unde S este aria triunghiului

Raza cercului înscris într-un triunghi: $r = \frac{S}{p}$, unde S este aria triunghiului iar $p = \frac{a+b+c}{2}$

SUBIECT II

Matrice

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix} \text{ -matrice cu } m \text{ linii și } n \text{ coloane; } A = (a_{ij})_{\substack{i=1, \dots, m \\ j=1, \dots, n}}$$

$A \in M_{m,n}(C)$, unde $M_{m,n}(C)$ -reprezintă mulțimea matricelor cu m linii și n coloane cu elemente din C.

${}^t A \in M_{n,m}(C)$ -reprezintă transpusa lui A și se obține din A prin schimbarea liniilor în

coloane(sau a coloanelor în linii).

Dacă $m = n$ atunci matricea se numește pătratică de ordinul n și are forma

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{pmatrix} \text{ - } A \in M_n(C)$$

$\text{Tr}(A) = a_{11} + a_{22} + \dots + a_{nn}$ -reprezintă urma matricei A

Sistemul ordonat de elemente $(a_{11}, a_{22}, \dots, a_{nn})$ se numește diagonala principală a matricei A, iar sistemul ordonat de elemente $(a_{1n}, \dots, a_{n1})$ se numește diagonala secundară a matricei A.

$$I_n = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix} \text{ -matricea unitate de ordinul } n; \quad O_{m,n} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix} \text{ -matricea nulă}$$

Proprietăți ale operațiilor cu matrice:

1) $A+B=B+A, \forall A, B \in M_{m,n}(C)$ (comutativitate)

2) $(A+B)+C = A+(B+C), \forall A, B, C \in M_{m,n}(C)$ (asociativitate)

3) $A + O_{m,n} = O_{m,n} + A = A, \forall A \in M_{m,n}(C)$

4) $\forall A \in M_{m,n}(C), \exists (-A) \in M_{m,n}(C)$ a.î. $A+(-A) = (-A)+A = O_{m,n}, \forall A \in M_{m,n}(C)$

5) $(AB)C = A(BC), A \in M_{m,n}(C), B \in M_{n,p}(C), C \in M_{p,q}(C)$ (asociativitate)

6) a) $A(B+C) = AB+AC, A \in M_{m,n}(C), B, C \in M_{n,p}(C)$ (distributivitatea înmulțirii față de adunare)

b) $(B+C)A = BA+CA, B, C \in M_{m,n}(C), A \in M_{n,p}(C)$

7) $AI_n = I_n A = A, \forall A \in M_n(C)$

8) $a(bA) = (ab)A, \forall a, b \in C, A \in M_{m,n}(C)$

9) $(a+b)A = aA+bA, \forall a, b \in C, A \in M_{m,n}(C)$

10) $a(A+B) = aA+aB, \forall a \in C, A, B \in M_{m,n}(C)$

11) $aA = O_{m,n} \Leftrightarrow a = 0$ sau $A = O_{m,n}$

12) ${}^t({}^t A) = A, {}^t(A+B) = {}^t A + {}^t B, {}^t(aA) = a {}^t A, {}^t(AB) = {}^t B {}^t A$

Puterile unei matrice: Fie $A \in M_n(C)$

Definim $A^0 = I_n, A^1 = A, A^2 = A \cdot A, A^3 = A^2 \cdot A, \dots, A^n = A^{n-1} \cdot A, n \in \mathbb{N}^*$

Relația Hamilton-Cayley: $A^2 - (a+d)A + (ad-bc)I_2 = O_2$, unde $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$

Determinanți.

$$\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc \text{ (determinantul de ordinul doi)}$$

Determinantul de ordinul trei (regula lui Sarrus)

$$\begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} = aei + dhc + gbf - ceg - fha - ibd$$

$$\begin{matrix} a & b & c \\ d & e & f \end{matrix}$$

Sau regula triunghiului:

$$\begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} = aei + bfg + dhc - gec - dbi - hfa$$

Proprietăți:

1. Determinantul unei matrice este egal cu determinantul matricei transpuse;
2. Dacă toate elementele unei linii (sau coloane) dintr-o matrice sunt nule, atunci determinantul matricei este nul;
3. Dacă într-o matrice schimbăm două linii(sau coloane) între ele obținem o matrice care are determinantul egal cu opusul determinantului matricei inițiale.
4. Dacă o matrice are două linii (sau coloane) identice atunci determinantul său este nul;
5. Dacă toate elementele unei linii(sau coloane) ale unei matrice sunt înmulțite cu un element a, obținem o matrice al cărei determinant este egal cu a înmulțit cu determinantul

matricei inițiale;

6. Dacă elementele a două linii(sau coloane) ale unei matrice sunt proporționale atunci determinantul matricei este nul;
7. Dacă o linie (sau coloană) a unei matrice pătratice este o combinație liniară de celelate linii(sau coloane) atunci determinantul matricei este nul.
8. Dacă la o linie (sau coloană) a matricei A adunăm elementele altei linii (sau coloane) înmulțite cu același element se obține o matrice al cărei determinant este egal cu

determinantul matricei inițiale;

$$9) \begin{vmatrix} a & b & c \\ d+m & e+n & f+p \\ g & h & i \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a & b & c \\ m & n & p \\ g & h & i \end{vmatrix}$$

$$10) \det(A \cdot B) = \det A \cdot \det B, \forall A, B \in M_n(C)$$

In particular, $\det(A)^n = n \cdot \det(A)$

Definiție: Fie $A = (a_{ij}) \in M_n(C)$. Se numește minor asociat elementului $a_{ij}, 1 \leq i, j \leq n$

determinantul matricei obținute din A prin eliminarea liniei i și a coloanei j. Se notează acest minor cu M_{ij} .

Definiție:

- Un sistem se numește incompatibil dacă nu are soluție;
- Un sistem se numește compatibil dacă are cel puțin o soluție;
- Un sistem se numește compatibil determinat dacă are o singură soluție (soluție unică);
- Un sistem se numește compatibil nedeterminat dacă are mai mult de o soluție.

Rezolvarea sistemelor prin metoda lui Cramer:

Un sistem de ecuații liniare este de tip Cramer dacă numărul de ecuații este egal cu numărul de necunoscute și determinantul matricei sistemului este nenul.

Teorema lui Cramer: Dacă $\det A$ este diferit de 0, notat $\Delta \neq 0$, atunci sistemul $AX=B$ are o soluție unică $x_i = \frac{\Delta_i}{\Delta}$, unde Δ_i se obține înlocuind coloana i cu coloana termenilor liberi.

Grupuri

Definiție: Fie $*$: $M \times M \rightarrow M$ lege de compoziție pe M .

O submulțime nevidă H a lui M , se numește parte stabilă a lui M în raport cu legea “ $*$ ” dacă $\forall x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$.

Proprietățile legilor de compoziție

Fie $*$: $M \times M \rightarrow M$ lege de compoziție pe M .

Legea “ $*$ ” se numește asociativă dacă $(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in M$

Legea “ $*$ ” se numește comutativă dacă $x * y = y * x, \forall x, y \in M$

Legea “ $*$ ” admite element neutru dacă există $e \in M$ astfel încât $x * e = e * x = x, \forall x \in M$

Definiție: Cuplul $(M, *)$ formează un monoid dacă are proprietățile:

$$1) (x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in M$$

$$2) \text{ există } e \in M \text{ a.i. } x * e = e * x = x, \forall x \in M$$

Dacă în plus, $x * y = y * x, \forall x, y \in M$ atunci monoidul se numește comutativ.

Notăție: $U(M) = \{x \in M / x \text{ este simetrizabil}\}$

Definiție: Cuplul $(G, *)$ formează un grup dacă are proprietățile:

$$1) (x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in G$$

$$2) \text{ există } e \in M \text{ a.i. } x * e = e * x = x, \forall x \in G$$

$$3) \forall x \in G, \exists x' \in G \text{ a.i. } x * x' = x' * x = e$$

Dacă în plus $x * y = y * x, \forall x, y \in G$ atunci grupul se numește abelian sau comutativ.

Grupul claselor de resturi modulo n , $Z_n = \{1, 2, \dots, n-1\}$

$(Z_n, +)$ – grup abelian

$(Z_n, \cdot)$ – monoid comutativ, în care $U(Z_n) = \{k \in Z_n / c.m.m.d.c.(k, n) = 1\}$

Morfisme și izomorfisme de grupuri

Definiție: Fie $(G, *)$ și $(G', \circ)$ două grupuri. O funcție $f: G \rightarrow G'$ se numește morfism de grupuri dacă are loc condiția $f(x * y) = f(x) \circ f(y), \forall x, y \in G$

Dacă în plus f este bijectivă atunci f se numește izomorfism de grupuri.

Prop. Fie $(G, *)$ și $(G', \circ)$ două grupuri. Dacă $f: G \rightarrow G'$ este morfism de grupuri atunci:

1) $f(e) = e'$ unde e, e' sunt elementele neutre din cele două grupuri.

2) $f(x^{-1}) = [f(x)]^{-1} \forall x \in G$

Inele și corpuri

Definiție: Un triplet $(A, *, \circ)$, unde A este o mulțime nevidă iar „ $*$ ” și „ $\circ$ ” sunt două legi de compoziție pe A , este inel dacă:

1) $(A, *)$ este grup abelian

2) $(A, \circ)$ este monoid

3) Legea „ $\circ$ ” este distributivă față de legea „ $*$ ”:

$$x \circ (y * z) = (x \circ y) * (x \circ z), (y * z) \circ x = (y \circ x) * (z \circ x) \forall x, y, z \in A$$

Un inel $(A, *, \circ)$, se numește comutativ dacă satisface și axioma: $x \circ y = y \circ x, \forall x, y \in A$

Definiție: Un inel $(K, *, \circ)$ cu $e_* \neq e_\circ$ se numește corp dacă $\forall x \in K, x \neq e_*, \exists x^{-1} \in K$ a.i. $x \circ x^{-1} = x^{-1} \circ x = e_\circ$ ($e_*, e_\circ$ fiind elementele neutre)

Un corp $(K, *, \circ)$, se numește comutativ dacă satisface și axioma: $x \circ y = y \circ x, \forall x, y \in K$

Inele de polinoame

Forma algebrică a unui polinom: $f = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0, a_n \neq 0, a_i \in A$ un inel comutativ.

Definiție: $a \in A$ se numește rădăcină a polinomului f dacă $f(a)=0$.

Teorema împărțirii cu rest: Fie K un corp comutativ, iar f și g , cu $g \neq 0$, *polinoame* din $K[X]$. Atunci există polinoamele q și r din $K[X]$, unic determinate, astfel încât $f=gq+r$ cu $\text{grad } r < \text{grad } g$.

Dacă $r = 0$, adică $f = gq$, atunci spunem că polinomul g **divide** polinomul f .

Teorema restului: Fie K un corp comutativ, f un polinom din $K[X]$ și a un element din $K \Rightarrow$ restul împărțirii lui f la $X-a$ este $f(a)$.

Consecință: a este rădăcină a lui $f \Leftrightarrow X-a$ divide f .

Definiție: Elementul $a \in K$ este rădăcină de ordinul $p \in \mathbb{N}^*$ pentru polinomul $f \in K[X]$ dacă $(X-a)^p$ divide pe f iar $(X-a)^{p+1}$ nu divide pe f .

Teoremă: Elementul $a \in K$ este rădăcină de ordinul $p \in \mathbb{N}^*$ pentru polinomul $f \in K[X]$

$\Leftrightarrow f(a) = 0, f'(a) = 0, \dots, f^{(p-1)}(a) = 0$ și $f^{(p)}(a) \neq 0$, unde f este funcția polinomială asociată polinomului f .

Polinoame cu coeficienți reali

Teoremă: Fie $f \in \mathbb{R}[X]$, $f \neq 0$. Dacă $z = a+ib$, $b \neq 0$ este o rădăcină complexă a lui f , atunci:

1) $\bar{z} = a-ib$ este de asemenea o rădăcină complexă a lui f

2) z și $\bar{z}$ au același ordin de multiplicitate.

Obs. : $(X-z)(X-\bar{z}) \mid f$

Polinoame cu coeficienți raționali

Teoremă : Fie $f \in \mathbb{Q}[X]$, $f \neq 0$. Dacă $x_0 = a + \sqrt{b}$ este o rădăcină a lui f , unde $a, b \in \mathbb{Q}$, $b > 0$, $\sqrt{b} \notin \mathbb{Q}$, atunci

1) $\bar{x}_0 = a - \sqrt{b}$ este de asemenea o rădăcină a lui f 2) x_0 , $\bar{x}_0$ au același ordin de multiplicitate.

Obs. : $(X-x_0)(X-\bar{x}_0) \mid f$

Polinoame cu coeficienți întregi

Teoremă : fie $f = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$, $a_n \neq 0$; $f \in \mathbb{Z}[X]$

1) Dacă $x_0 = \frac{p}{q}$ (p, q numere prime între ele) este o rădăcină rațională a lui f , atunci

a) p divide termenul liber a_0

b) q divide pe a_n

2) Dacă $x_0 = p$ este o rădăcină întreagă a lui f , atunci p este un divizor al lui a_0 .

Polinoame ireductibile

Definiție: Fie K un corp comutativ, f un polinom din $K[X]$ cu $\text{grad} f > 0$ se numește reductibil peste K dacă există g, q din $K[X]$ cu $\text{grad} g < \text{grad} f, \text{grad} q < \text{grad} f$ astfel încât $f = gq$.

Dacă f nu este reductibil peste K atunci se spune că f este ireductibil peste K .

Prop.: Polinoamele de grad 2 sau 3 din $K[X]$ sunt ireductibile peste $K \Leftrightarrow$ nu au rădăcini în K .

Relațiile lui Viète: Fie K un corp comutativ, f un polinom din $K[X]$,

$f = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0, a_n \neq 0$. Dacă $x_1, x_2, \dots, x_n$ sunt n rădăcini ale lui f în K atunci $f = a_n (X - x_1)(X - x_2) \dots (X - x_n)$ și

$$x_1 + x_2 + \dots + x_n = -a_{n-1} \cdot a_n^{-1}$$

$$x_1 x_2 + x_1 x_3 + \dots + x_{n-1} x_n = a_{n-2} a_n^{-1}$$

.....

$$x_1 x_2 \dots x_n = (-1)^n a_0 a_n^{-1}$$

$$\text{Dacă } f = a_3 x^3 + a_2 x^2 + a_1 x + a_0, f \in C[X] \Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{a_2}{a_3} \\ x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3 = \frac{a_1}{a_3} \\ x_1 x_2 x_3 = -\frac{a_0}{a_3} \end{cases}$$

$$f = a_4 x^4 + a_3 x^3 + a_2 x^2 + a_1 x + a_0, f \in C[X] \Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = -\frac{a_3}{a_4} \\ x_1 x_2 + x_1 x_3 + \dots + x_3 x_4 = \frac{a_2}{a_4} \\ x_1 x_2 x_3 + x_1 x_2 x_4 + x_1 x_3 x_4 + x_2 x_3 x_4 = -\frac{a_1}{a_4} \\ x_1 x_2 x_3 x_4 = \frac{a_0}{a_4} \end{cases}$$

Ecuatii reciproce

Definiție: O ecuație de forma $a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0, a_n \neq 0$ pentru care $a_{n-i} = a_i, 0 \leq i \leq n$ se numește ecuație reciprocă de gradul n .

Orice ecuație reciprocă de grad impar are rădăcina -1 .

Ecuția reciprocă de gradul IV are forma: $a x^4 + b x^3 + c x^2 + b x + a, a \neq 0$

Se împarte prin x^2 și devine $a(x^2 + \frac{1}{x^2}) + b(x + \frac{1}{x}) + c = 0$; notez $x + \frac{1}{x} = t$ și obținem o ecuație de gradul II.

SUBIECT III

Limite de funcții

Teoremă: O funcție are limită într-un punct finit de acumulare dacă și numai dacă are limite laterale egale în acel punct.

$$f \text{ are limită în } x_0 \Leftrightarrow l_s(x_0) = l_d(x_0) \Leftrightarrow f(x_0 - 0) = f(x_0 + 0) \Leftrightarrow \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x < x_0}} f(x) = \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x > x_0}} f(x)$$

Teoremă: Fie $f: D \rightarrow R$, o funcție elementară și $x_0 \in D$ un punct de acumulare al lui $D \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$

Limite uzuale. Limite remarcabile.

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} a_n x^n$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{a_k x^k + a_{k-1} x^{k-1} + \dots + a_1 x + a_0}{b_m x^m + b_{m-1} x^{m-1} + \dots + b_1 x + b_0} = \begin{cases} \frac{a_k}{b_m}, k = m \\ 0, m > k \\ \frac{a_k}{b_m} \cdot (\pm\infty)^{k-m}, k < m \end{cases} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0 \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x} = 0 \quad \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} \frac{1}{x} = -\infty$$

$$\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \frac{1}{x} = +\infty \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x} = \infty \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt[3]{x} = \infty \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt[3]{x} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} a^x = \begin{cases} \infty, \text{ dacă } a > 1 \\ 0, \text{ dacă } a \in (0, 1) \end{cases} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} a^x = \begin{cases} 0, \text{ dacă } a > 1 \\ \infty, \text{ dacă } a \in (0, 1) \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \log_a x = \begin{cases} \infty, \text{ dacă } a > 1 \\ -\infty, \text{ dacă } a \in (0, 1) \end{cases} \quad \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \log_a x = \begin{cases} -\infty, \text{ dacă } a > 1 \\ \infty, \text{ dacă } a \in (0, 1) \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{arctg} x = \frac{\pi}{2} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \operatorname{arctg} x = -\frac{\pi}{2} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{arcctg} x = 0 \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \operatorname{arcctg} x = \pi$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e \quad \lim_{x \rightarrow 0} (1+x)^{\frac{1}{x}} = e$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{x} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin x}{x} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{arctg} x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a, \quad a > 0, a \neq 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin u(x)}{u(x)} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} u(x)}{u(x)} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin u(x)}{u(x)} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{arctg} u(x)}{u(x)} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+u(x))}{u(x)} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^{u(x)} - 1}{u(x)} = \ln a, \quad a > 0, a \neq 1 \text{ unde } \lim_{x \rightarrow x_0} u(x) = 0$$

Operații fără sens: $\frac{\infty}{\infty}, \frac{0}{0}, \infty - \infty, 0 \cdot \infty, 1^\infty, 0^0, \infty^0$

Funcții continue

Definiție Fie $f : D \rightarrow R$ și $x_0 \in D$ punct de acumulare pentru D

f este continuă în $x_0 \in D$ dacă $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$

Dacă f nu este continuă în $x_0 \in D$, ea se numește discontinuă în x_0 , iar x_0 se numește punct de discontinuitate.

Definiții: Un punct de discontinuitate $x_0 \in D$ este punct de discontinuitate de prima speță pentru f , dacă limitele laterale ale funcției f în punctul x_0 există și sunt finite.

Un punct de discontinuitate $x_0 \in D$ este punct de discontinuitate de speța a doua dacă nu este de prima speță. (cel puțin una din limitele laterale ale funcției f în punctul x_0 nu este finită sau nu există)

Teoremă: Fie $f : D \rightarrow R$ și $x_0 \in D$ punct de acumulare pentru $D \Rightarrow f$ continuă în $x_0 \Leftrightarrow l_s(x_0) = l_d(x_0) = f(x_0)$

Teoremă: Funcțiile elementare sunt continue pe domeniile maxime de definiție.

Operații cu funcții continue

Teoremă: Fie $f, g : D \rightarrow R$ continue pe $D \Rightarrow f+g, f \cdot g, \frac{f}{g} (g \neq 0), |f|, \max(f, g), \min(f, g)$ sunt funcții continue pe D .

Compunerea a două funcții continue este o funcție continuă.

Teoremă: Fie $f : [a, b] \rightarrow R$ o funcție continuă a.î. $f(a)f(b) < 0 \Rightarrow \exists c \in (a, b)$ pentru care $f(c) = 0$.

Asimptote

1. Asimptote verticale

Definiție: Fie $f : E \rightarrow R, a \in R$ punct de acumulare pentru E . Se spune că dreapta $x = a$ este asimptotă verticală la stanga pentru f , dacă $\lim_{\substack{x \rightarrow a \\ x < a}} f(x) = \infty$ sau $\lim_{\substack{x \rightarrow a \\ x < a}} f(x) = -\infty$.

Definiție: Fie $f : E \rightarrow R, a \in R$ punct de acumulare pentru E . Se spune că dreapta $x = a$ este asimptotă verticală la dreapta pentru f , dacă $\lim_{\substack{x \rightarrow a \\ x > a}} f(x) = \infty$ sau $\lim_{\substack{x \rightarrow a \\ x > a}} f(x) = -\infty$.

Definiție : Fie $f : E \rightarrow R, a \in R$ punct de acumulare pentru E. Se spune că dreapta $x = a$ este asimptotă verticală pentru f dacă ea este asimptotă verticală atât la stânga cât și la dreapta sau numai lateral.

2. Asimptote oblice

Teorema : Fie $f : E \rightarrow R$, unde E conține un interval de forma (a, ∞)

Dreapta $y = mx + n, m \neq 0$ este asimptotă oblică spre $+\infty$ la graficul lui f dacă și numai dacă m, n sunt numere reale

finite, unde $m = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}, n = \lim_{x \rightarrow \infty} [f(x) - mx]$. Analog la $-\infty$.

3. Asimptote orizontale

Dacă $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = l, l$ număr finit atunci $y = l$ este asimptotă orizontală spre $+\infty$ la graficul lui f.

Analog la $-\infty$

Obs : O funcție nu poate admite atât asimptotă orizontală cât și oblică spre $+\infty (-\infty)$

Funcții derivabile

Definiție: Fie $f : D \rightarrow R, x_0 \in D$ punct de acumulare pentru D. Derivata într-un punct: $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$.

f este derivabilă în x_0 dacă limita precedentă există și este finită.

▪ Dacă f este derivabilă în x_0 , graficul funcției are în punctul $M_0(x_0, f(x_0))$ tangentă a cărei pantă este $f'(x_0)$

. Ecuația tangentei este: $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$.

Teoremă: Fie $f : D \rightarrow R, x_0 \in D$ punct de acumulare pentru D $\Rightarrow$ f este derivabilă în punctul de acumulare $x_0 \Leftrightarrow$

$$f'_s(x_0) = f'_d(x_0) \in R(\text{finite}) \Leftrightarrow \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x < x_0}} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x > x_0}} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \in R.$$

Teoremă . Orice funcție derivabilă într-un punct este continuă în acel punct.

Derivatele funcțiilor elementare

Funcția	Derivata
c	0
x	1
$x^n, n \in \mathbf{N}^*$	nx^{n-1}
$x^r, r \in \mathbf{R}$	rx^{r-1}
$\sqrt{x}$	$\frac{1}{2\sqrt{x}}$
$\sqrt[n]{x}$	$\frac{1}{n\sqrt[n]{x^{n-1}}}$

$\ln x$	$\frac{1}{x}$
e^x	e^x
$a^x (a > 0, a \neq 1)$	$a^x \ln a$
$\sin x$	$\cos x$
$\cos x$	$-\sin x$
$\operatorname{tg} x$	$\frac{1}{\cos^2 x}$
$\operatorname{ctg} x$	$-\frac{1}{\sin^2 x}$
$\arcsin x$	$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$\arccos x$	$-\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$\operatorname{arctg} x$	$\frac{1}{1+x^2}$
$\operatorname{arcctg} x$	$-\frac{1}{1+x^2}$

Operații cu funcții derivabile

Teoremă: Fie $f, g: D \rightarrow \mathbb{R}$ derivabile pe $D \Rightarrow f+g, fg, \frac{f}{g} (g \neq 0)$ sunt funcții derivabile pe D .

Compunerea a două funcții derivabile este o funcție derivabilă.

Reguli de derivare

$$(f \pm g)' = f' \pm g'; (f \cdot g)' = f' \cdot g + f \cdot g'; (\lambda \cdot f)' = \lambda \cdot f'; \left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}$$

$$(f \circ u)' = f'(u) \cdot u'$$

Proprietățile funcțiilor derivabile

Definiție: Fie $f: D \rightarrow \mathbb{R}$. Un punct $x_0 \in D$ se numește punct de maxim local (respectiv de minim local) al lui f dacă există o vecinătate U a punctului x_0 astfel încât $f(x) \leq f(x_0)$ (respectiv $f(x) \geq f(x_0)$) pentru orice $x \in D \cap U$.

Dacă $f(x) \leq f(x_0)$ (respectiv $f(x) \geq f(x_0)$) pentru orice $x \in D$ atunci x_0 se numește punct de maxim absolut (respectiv minim absolut).

Teoremă . (Fermat) Fie I un interval deschis și $x_0 \in I$ un punct de extrem al unei funcții $f: I \rightarrow \mathbb{R}$. Dacă f este derivabilă în punctul x_0 atunci $f'(x_0) = 0$.

Definiție: O funcție $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ ($a < b$) se numește funcție Rolle dacă este continuă pe intervalul compact $[a, b]$ și derivabilă pe intervalul deschis (a, b) .

Teorema lui Rolle

Fie $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$, $a < b$ o funcție Rolle astfel încât $f(a) = f(b)$, atunci există cel puțin un punct $c \in (a, b)$ astfel încât $f'(c) = 0$.

Teorema (teorema lui J. Lagrange). Fie f o funcție Rolle pe un interval compact $[a, b]$. Atunci $\exists c \in (a, b)$ astfel încât $f(b) - f(a) = (b - a)f'(c)$

Consecințe:

1. Dacă o funcție derivabilă are derivata nulă pe un interval atunci ea este constantă pe acel interval.
2. Dacă două funcții derivabile au derivatele egale pe un interval atunci ele diferă printr-o constantă pe acel interval.

Rolul primei derivate

3. Fie f o funcție derivabilă pe un interval I .

Dacă $f'(x) > 0$ ($f'(x) \geq 0$), $\forall x \in I$, atunci f este strict crescătoare (crescătoare) pe I .

Dacă $f'(x) < 0$ ($f'(x) \leq 0$), $\forall x \in I$, atunci f este strict descrescătoare (descrescătoare) pe I .

4. Fie $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, D interval și $x_0 \in D$. Dacă

1) f este continuă în x_0

2) f este derivabilă pe $D - \{x_0\}$

3) există $\lim_{x \rightarrow x_0} f'(x) = l \in \overline{\mathbb{R}}$

atunci f are derivată în x_0 și $f'(x_0) = l$. Dacă $l \in \mathbb{R}$ atunci f este derivabilă în x_0 .

Observație: Cu ajutorul primei derivate se stabilesc intervalele de monotonie ale unei funcții derivabile și se determină punctele de extrem local.

Rolul derivatei a doua

Teoremă: Fie f o funcție de două ori derivabilă pe I .

Dacă $f''(x) \geq 0, \forall x \in I$, atunci f este convexă pe I .

Dacă $f''(x) \leq 0, \forall x \in I$, atunci f este concavă pe I .

Definiție: Fie f o funcție continuă pe I și $x_0 \in I$ punct interior intervalului. Spunem că x_0 este punct de inflexiune al graficului funcției dacă f este convexă pe o vecinătate stânga a lui x_0 și concavă pe o vecinătate dreapta a lui x_0 sau invers.

Observație: Cu ajutorul derivatei a doua se stabilesc intervalele de convexitate și concavitate și se determină punctele de inflexiune.

Noțiunea de primitivă

Definiție: Fie $I \subseteq \mathbb{R}$ interval, $f: I \rightarrow \mathbb{R}$. Se numește primitivă a funcției f pe I , orice funcție $F: I \rightarrow \mathbb{R}$ derivabilă pe I cu proprietatea $F'(x) = f(x), \forall x \in I$.

Teoremă. Orice funcție continuă $f: I \rightarrow \mathbb{R}$ posedă primitive pe I .

Tabel de integrale nedefinite

$$\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \in \mathbb{N}, x \in \mathbb{R} \quad \int x^a dx = \frac{x^{a+1}}{a+1} + C, a \in \mathbb{R}, a \neq -1, x \in (0, \infty)$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln|x| + C, x \in (0, \infty) \text{ sau } x \in (-\infty, 0) \quad \int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C, a > 0, a \neq 1, x \in \mathbb{R}$$

$$\int \frac{1}{x^2 - a^2} dx = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{x-a}{x+a} \right| + C, a \neq 0, x \in (-\infty, -a) \text{ sau } x \in (-a, a) \text{ sau } x \in (a, \infty)$$

$$\int \frac{1}{x^2 + a^2} dx = \frac{1}{a} \arctg \frac{x}{a} + C, a \neq 0, x \in \mathbb{R} \quad \int \frac{1}{\sqrt{a^2 - x^2}} dx = \arcsin \frac{x}{a} + C, a \neq 0, x \in (-a, a)$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{x^2 + a^2}} dx = \ln(x + \sqrt{x^2 + a^2}) + C, a \neq 0, x \in \mathbb{R}$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{x^2 - a^2}} dx = \ln \left| x + \sqrt{x^2 - a^2} \right| + C, a \neq 0, x \in (-\infty, -a) \text{ sau } x \in (a, \infty)$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C, x \in \mathbb{R} \quad \int \cos x dx = \sin x + C, x \in \mathbb{R}$$

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \tg x + C, \cos x \neq 0 \quad \int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -ctg x + C, \sin x \neq 0$$

Integrala definită

Teoremă. Funcțiile continue pe un interval $[a, b]$ sunt integrabile pe $[a, b]$.

Teoremă. Funcțiile monotone pe un interval $[a, b]$ sunt integrabile pe $[a, b]$.

Proprietățile funcțiilor integrabile.

a) (Proprietatea de liniaritate)

Dacă $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ sunt integrabile și $\lambda \in \mathbb{R} \Rightarrow$

$$1) \int_a^b (f(x) + g(x)) dx = \int_a^b f(x) dx + \int_a^b g(x) dx$$

$$2) \int_a^b \lambda f(x) dx = \lambda \int_a^b f(x) dx$$

b) Dacă $f(x) \geq 0, x \in [a, b]$ și este integrabilă pe $[a, b]$, atunci $\int_a^b f(x) dx \geq 0$.

c) Dacă $f(x) \geq g(x)$ pentru orice $x \in [a, b]$ și dacă f și g sunt integrabile pe $[a, b]$, atunci $\int_a^b f(x) dx \geq \int_a^b g(x) dx$

d) (Proprietatea de aditivitate în raport cu intervalul)

Funcția $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ este integrabilă pe $[a, b]$ dacă și numai dacă, $\forall c \in (a, b)$ funcțiile

$f_1 = f|_{[a, c]}$ și $f_2 = f|_{[c, b]}$ sunt integrabile și are loc formula:

$$\int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx = \int_a^b f(x) dx.$$

e) Dacă funcția f este integrabilă pe $[a, b]$, atunci și $|f|$ este integrabilă pe $[a, b]$ și

$$\left| \int_a^b f(x) dx \right| \leq \int_a^b |f(x)| dx.$$

Teoremă (Formula Leibniz - Newton)

Dacă $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție integrabilă și f admite primitive pe $[a, b]$ atunci pentru orice primitivă F a lui f pe $[a,$

$b]$ are loc formula Leibniz-Newton: $\int_a^b f(x) dx = F(x) \Big|_a^b = F(b) - F(a)$.

Teorema de existență a primitivelor unei funcții continue

Dacă $g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție continuă, atunci funcția $G : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$,

$$G(x) = \int_a^x g(t) dt, x \in [a, b] \text{ are proprietățile:}$$

1) G este continuă pe $[a, b]$ și $G(a) = 0$

2) G este derivabilă pe $[a, b]$ și $G'(x) = g(x), \forall x \in [a, b]$

Reținem: $\left(\int_a^x g(t) dt \right)' = g(x)$

Teoremă (Formula de integrare prin părți)

Fie $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ cu f, g derivabile cu derivatele continue, atunci are loc **formula de integrare prin părți**:

$$\int_a^b f g' dx = f g \Big|_a^b - \int_a^b f' g dx.$$

Teoremă: Fie $f: [-a, a] \rightarrow \mathbf{R}, a > 0$ o funcție continuă. Atunci

1) $\int_{-a}^a f(x) dx = 2 \int_0^a f(x) dx$, dacă f este funcție pară.

2) $\int_{-a}^a f(x) dx = 0$, dacă f este funcție impară.

Aria unei suprafețe din plan

1. **Aria mulțimii** din plan $D \subset \mathbf{R}^2$ mărginită de dreptele $x = a, x = b, y = 0$ și graficul funcției $f: [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ pozitivă și continuă se calculează prin formula: $\mathcal{A}(D) = \int_a^b f(x) dx$.

2. În cazul $f: [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ continuă și de semn oarecare, avem: $\mathcal{A}(D) = \int_a^b |f(x)| dx$.

3. **Aria mulțimii** din plan mărginită de dreptele $x = a, x = b$ și graficele funcțiilor $f, g: [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ continue este calculată prin formula: $\mathcal{A}(D) = \int_a^b |g(x) - f(x)| dx$.

Volumul unui corp de rotație Fie $f: [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ o funcție continuă, atunci corpul C_f din spațiu obținut prin rotirea graficului lui f, G_f , în jurul axei Ox , are volumul calculat prin formula: $V(C_f) = \pi \int_a^b f^2(x) dx$

Matematica cl.a IX-a, aX-a. Algebra si geometrie. Programa M2

PROBLEME- SUBIECT .I.

1. Mulțimi de numere.

- Să se calculeze $a^2 + b^2$, știind că numerele a și b au suma egală cu 4 și produsul egal cu 3.
- Să se determine a 2008-a zecimală a numărului $0,(285714)$.

3. Se consideră numărul $a = \log_2 3$. Să se arate că $\log_2 18 = 2a + 1$.
4. Să se calculeze $\log_2 3 - \frac{1}{2} \log_2 9$.
5. Să se calculeze $\left(\frac{3}{2}\right)^{-1} - \sqrt[3]{\frac{8}{27}}$.
6. Să se calculeze $\log_2 3 - \log_2 \frac{3}{2}$.
7. Să se verifice egalitatea $\lg \frac{1}{2} + \lg \frac{2}{3} + \dots + \lg \frac{9}{10} = -1$.
8. Să se calculeze $\log_3 5 + \log_3 6 - \log_3 10$.
9. Să se compare numerele 2^2 și $\log_2 32$.
10. Să arate că numărul $(\sqrt[3]{2})^{\log_2 8}$ este natural.
11. Să se calculeze $\log_5 25 - \log_3 9$.
12. Să arate că $\log_2 4 + \log_3 9 < \sqrt{36}$.
13. Să se calculeze $\log_6 3 + \log_6 10 - \log_6 5$.
14. Să arate că numărul $\sqrt[3]{27} - \sqrt{12} + 2\sqrt{3}$ este natural.
15. Să se calculeze $\log_3 \frac{2}{1} + \log_3 \frac{3}{2} + \dots + \log_3 \frac{9}{8}$.
16. Să se calculeze $\left(\frac{1}{2}\right)^{-3} - \log_5 25$.
17. Să se arate că $\log_2 5 + \log_2 12 - \log_2 30 = 1$.
18. Să se verifice că $\frac{\log_5 18 - \log_5 2}{\log_5 3} = 2$.
19. Să se arate că $\log_2 \frac{1}{4} - \sqrt[3]{-8} = 0$.
20. Să se determine valorile naturale ale lui n pentru care expresia $E(n) = \sqrt{10 - 3n}$ este bine definită.
21. Să se demonstreze că numărul $\frac{8!}{3! \cdot 5!} - \frac{9!}{2! \cdot 7!}$ este natural.
22. Să se calculeze $\sqrt[3]{9} - \frac{3}{\sqrt[3]{3}}$.
23. Să se arate că $\log_2 14 + \log_2 3 - \log_2 6 = \log_2 7$.
24. Să se ordoneze crescător numerele $a = \sqrt{2}$ și $b = \frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2}}$.
25. Să se arate că $\log_3 24 = 3a + 1$, unde $a = \log_3 2$.

2. Funcții.

1. Se consideră funcția $f: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = -x^2$. Să se determine mulțimea valorilor funcției f .
2. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 3$. Să se determine $f(-4) \cdot f(-3) \cdot \dots \cdot f(3) \cdot f(4)$.
3. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x + 1$. Să se calculeze $f(-2) + f(-1) + f(0) + f(1)$.

4. Fie funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = mx^2 - 8x - 3$, unde m este un număr real nenul. Să se determine m știind că valoarea maximă a funcției f este egală cu 5.
5. Fie funcțiile $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x + 3$ și $g: R \rightarrow R$, $g(x) = 2x - 1$. Să determine soluția reală a ecuației $2f(x) + 3g(x) = -5$.
6. Fie funcțiile $f, g: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - x + 1$ și $g(x) = x + 4$. Să se calculeze coordonatele punctului de intersecție al graficelor funcțiilor f și g .
7. Fie funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 3 - 4x$. Să se determine soluțiile reale ale inecuației $f(x) - 1 \geq 4x$.
8. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 2x + 1$. Să se determine punctul care aparține graficului funcției f și are abscisa egală cu ordonata.
9. Fie funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = mx^2 - mx + 2$, unde m este un număr real nenul. Să se determine numărul real nenul m știind că valoarea minimă a funcției este egală cu 1.
10. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 2x - 1$. Să determine soluțiile reale ale ecuației $f^2(x) + 2f(x) - 3 = 0$.
11. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = ax + b$. Să se determine numerele reale a și b știind că $3f(x) + 2 = 3x + 5$, pentru $\forall x \in R$.
12. Să se determine $m \in R$, știind că reprezentarea grafică a funcției $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - mx + m - 1$ este tangentă axei Ox .
13. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - 11x + 30$. Să se calculeze $f(0) \cdot f(1) \cdot \dots \cdot f(6)$.
14. Fie funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 + 5x + m + 6$. Să se determine valorile numărului real m știind că $f(x) \geq 0$, pentru $\forall x \in R$.
15. Fie funcția $f: [0;2] \rightarrow R$, $f(x) = -4x + 3$. Să se determine mulțimea valorilor funcției f .
16. Să se determine $m \in R \setminus \{1\}$, știind că abscisa punctului de minim al graficului funcției $f: R \rightarrow R$, $f(x) = (m-1)x^2 - (m+2)x + 1$ este egală cu 2.
17. Să se calculeze distanța dintre punctele de intersecție ale reprezentării grafice a funcției $f: R \rightarrow R$, $f(x) = -x^2 + 2x + 8$ cu axa Ox .
18. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - 6x + 5$. Să se determine punctul de intersecție al dreptei de ecuație $y = -4$ cu reprezentarea grafică a funcției f .
19. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 2 + x$. Să se calculeze $f(1) + f(2) + \dots + f(20)$.
20. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x + 3$. Să se calculeze $f(2) + f(2^2) + \dots + f(2^7)$.
21. Să se demonstreze că parabola funcției $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - 2mx + m^2 + 1$ este situată deasupra axei Ox , oricare ar fi $m \in R$.
22. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 2011x - 2010$. Să se verifice dacă punctul $A\left(\frac{2012}{2011}; 2\right)$ aparține graficului funcției f .
23. Să se determine coordonatele vârfului parabolei asociate funcției $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 + 4x - 5$.
24. Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - 3x + 1$. Să se determine numerele reale m pentru care punctul $A(m; -1)$ aparține graficului funcției f .
25. Să se determine funcția de gradul al II-lea al cărei grafic conține punctele $A(1;3)$, $B(0;5)$ și $C(-1;1)$.
26. Să se determine valoarea maximă a funcției $f: [-1;1] \rightarrow R$, $f(x) = -2x + 3$.
27. Să se determine punctele de intersecție ale graficelor funcțiilor $f, g: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - 3x - 1$ și $g(x) = x + 4$.
28. Să se determine funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = ax + b$ al cărei grafic trece prin punctele $A(2;7)$ și $B(-1;-2)$.

3. Metode de numărare.

1. Să se calculeze $C_3^2 + P_3$.
2. Să se calculeze $C_5^4 + A_5^4$.
3. Să se rezolve ecuația $C_n^2 = 28$, $n \in \mathbb{N}$.
4. Să se determine numărul tuturor submulțimilor de 2 elemente ce se pot forma cu elemente din mulțimea $\{1,2,3,4,5\}$.
5. Se consideră 10 puncte, oricare 3 necoliniare. Câte drepte trec prin cel puțin 2 puncte din cele 10.
6. Să se calculeze numărul submulțimilor mulțimii $\{1,2,3,4\}$ care au un număr par nenul de elemente.
7. Să se determine numărul natural n știind că $A_n^1 + C_n^1 = 10$.
8. Să se determine numărul natural n știind că $\frac{(n-3)!}{(n-5)!} = 6$.
9. Să se determine câte numere de câte trei cifre distincte se pot forma cu elementele mulțimii $\{1,2,3,4\}$.
10. Să se determine câte numere de două cifre se pot forma cu elementele mulțimii $\{1,2,3,4\}$.
11. Să se rezolve ecuația $C_{n+2}^{n+1} = 2$, $n \in \mathbb{N}$.
12. Să se calculeze $C_4^0 - C_4^1 + C_4^2 - C_4^3 + C_4^4$.
13. Să se calculeze $C_5^2 - A_4^2 + 6$.
14. Să se calculeze $A_5^2 - P_3$.
15. Să se rezolve ecuația $C_x^2 = 21$, $x \in \mathbb{N}$.
16. Se consideră mulțimea $A = \{1,2,3,4\}$. Să se determine câte numere formate din 4 cifre distincte se pot forma cu elemente ale mulțimii A .
17. Se consideră mulțimea $A = \{1,2,3,4,5\}$. Să se determine câte numere formate din 3 cifre distincte se pot forma cu elemente ale mulțimii A .
18. Să se calculeze numărul submulțimilor cu 2 elemente ale unei mulțimi cu 6 elemente.
19. Să se rezolve ecuația $A_n^2 = 12$, $n \in \mathbb{N}$.
20. Să se calculeze $C_7^5 - C_6^5 - C_6^4$.
21. Să se calculeze $C_{2008}^2 - C_{2008}^{2006}$.
22. Să se calculeze $C_{1000}^2 - C_{1000}^{998}$.
23. Să se calculeze $C_{2008}^2 - C_{2007}^2 - C_{2007}^1$.
24. Să se calculeze $0!+1!+2!+3!$.
25. Să se arate că $C_5^1 + 1 = 3!$.
26. Să se calculeze $C_6^2 - C_6^4$.
27. Să se calculeze $C_4^2 + C_4^3$.
28. Să se verifice că $C_5^1 + C_5^3 + C_5^5 = 2^4$.
29. Să se calculeze $C_8^5 - C_8^3$.
30. Să se calculeze $\frac{P_2 + C_4^1}{A_3^1}$.
31. Să se calculeze $\frac{2!+3!}{C_8^1}$.
32. Să se calculeze $2C_3^1 - A_3^2$.
33. Să se calculeze $C_4^2 + C_4^3$.

34. Să se determine valorile naturale ale numărului n astfel încât $C_n^0 + C_n^1 = 8$.

4.Probabilități. Procente

1. Se consideră toate numerele naturale de câte trei cifre scrise cu elemente din mulțimea $\{1;2\}$. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un astfel de număr, acesta să fie divizibil cu 3.
2. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un număr din mulțimea $\{\sqrt[3]{1}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{3}, \dots, \sqrt[3]{30}\}$, acesta să fie număr rațional.
3. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un număr din mulțimea $\{\sqrt{2}, \sqrt{3}, \sqrt{4}, \dots, \sqrt{10}\}$, acesta să fie număr rațional.
4. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un număr din mulțimea $\{\sqrt{2}, \sqrt{3}, \sqrt{4}, \dots, \sqrt{11}\}$, acesta să fie număr irațional.
5. Să calculeze probabilitatea ca un element al mulțimii $\{0;1;2;3;4;5\}$ acesta să verifice inegalitatea $n! < 50$.
6. Să calculeze probabilitatea ca, alegând unul dintre numerele C_4^2, C_5^2 și C_4^3 acesta să fie divizibil cu 3.
7. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un element al mulțimii $\{1;2;3;4;5\}$ acesta să verifice inegalitatea $n^2 \leq 2^n$.
8. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un element al mulțimii $\{1;2;3;4\}$ acesta să verifice inegalitatea $n! \geq n^2$.
9. Să calculeze probabilitatea ca, alegând unul dintre numerele P_3, A_3^1 și C_4^3 acesta să fie divizibil cu 3.
10. Să calculeze probabilitatea ca, alegând un element al mulțimii $\{3;4;5;6\}$ acesta să verifice inegalitatea $n(n-1) \geq 20$.
11. Să se calculeze probabilitatea ca alegând un element n al mulțimii $A = \{1,2,3,4\}$, acesta să verifice inegalitatea $n! < 5$.
12. Să se calculeze probabilitatea ca alegând un element n al mulțimii $\{1,1,2,\dots,20\}$ acesta să fie număr prim.
13. Să se calculeze probabilitatea ca alegând un număr natural de două cifre acesta să fie cub perfect.
14. Firma F_1 are un capital inițial de 10 000 lei și în anul 2007 a realizat un profit de 5000 lei. Exprimați în raport cu capitalul inițial procentul pe care-l reprezintă profitul firmei.
15. Să se calculeze TVA-ul pentru un produs, știind că prețul de vânzare al produsului este de 238 lei (procentul TVA-ul este de 19%)
16. După o reducere cu 10% un produs costă 99 lei. Să se determine prețul produsului înainte de reducere.
17. După două scumpiri succesive cu 10%, respectiv 20% prețul unui produs este de 660 lei. Să se determine prețul inițial al produsului.
18. Prețul unui obiect este 180 lei. Cât va costa obiectul după o scumpire cu 20% ?
19. Prețul unui obiect este 200 lei. Cât va costa obiectul după o scumpire cu 10% ?
20. Prețul unui obiect este 300 lei. Cât va costa obiectul după o ieftinire cu 20% ?
21. Prețul unui obiect este 400 lei. Cât va costa obiectul după o ieftinire cu 30% ?
22. Prețul unui obiect este 350 lei. Cât va costa obiectul după două scumpiri succesive cu 10% ?
23. Prețul unui obiect este 800 lei. Cât va costa obiectul după două scumpiri succesive cu 20% ?
24. Prețul unui obiect este 200 lei. Cât va costa obiectul după două scumpiri succesive cu 10% respectiv 20% ?
25. Prețul unui obiect este 400 lei. Cât va costa obiectul după două scumpiri succesive cu 10% respectiv 15% ?
26. Prețul unui obiect este 400 lei. Cât va costa obiectul după două ieftiniri succesive cu 10% ?
27. Prețul unui obiect este 800 lei. Cât va costa obiectul după două ieftiniri succesive cu 20% ?
28. După o ieftinire cu 20% prețul unui obiect devine 320 lei. Care a fost prețul inițial al obiectului?
29. După o ieftinire cu 30% prețul unui obiect devine 210 lei. Care a fost prețul inițial al obiectului?
30. După o scumpire cu 20% prețul unui obiect devine 660 lei. Care a fost prețul inițial al obiectului?
31. După o scumpire cu 10% prețul unui obiect devine 198 lei. Care a fost prețul inițial al obiectului?

5.Progresii.

1. Să se determine valorile reale pozitive ale numărului x , știind că $\lg \sqrt{x}$, $\frac{3}{2}$ și $\lg x$ sunt trei termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
2. Să se determine al zecelea termen al șirului 1, 7, 13, 19, ...
3. Să se calculeze suma primilor 5 termeni ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_1 = 1$ și $a_2 = 3$.
4. Să se demonstreze că pentru orice $x \in \mathbb{R}$ numerele $3^x - 1$, 3^{x+1} și $5 \cdot 3^x + 1$ sunt termeni consecutivi într-o progresie aritmetică.
5. Să se calculeze suma $1+5+9+13+\dots+25$.
6. Să se determine al nouălea termen al unei progresii geometrice, știind că rația este egală cu $\frac{1}{3}$ și primul termen este 243.
7. Să se calculeze suma $1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \frac{1}{3^3} + \frac{1}{3^4}$.
8. Să se determine numărul real x , știind că $2^x - 1$, 4^x și $2^{x+1} + 3$ sunt trei termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
9. Să se determine numărul real x , știind că $x-3$, 4, $x+3$ sunt trei termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
10. Să se calculeze suma $1+3+5+\dots+21$.
11. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_3 = 5$ și $a_6 = 11$. Să se calculeze a_9 .
12. Să se calculeze suma $1 + 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^7$.
13. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 1$ și $a_5 = 13$. Să se calculeze a_{2008} .
14. Să se determine rația unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_{10} - a_2 = 16$.
15. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 2$ și $a_2 = 4$. Să se calculeze suma primilor 10 termeni ai progresiei.
16. Se consideră progresia geometrică $(b_n)_{n \geq 1}$ în care $b_1 = 2$ și $b_2 = 6$. Să se calculeze b_5 .
17. Să se determine numărul real x , știind că șirul $1, 2x+1, 9, 13, \dots$ este progresie aritmetică.
18. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 6$ și $a_2 = 5$. Să se calculeze a_7 .
19. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_2 = 5$ și $r = 3$. Să se calculeze a_8 .
20. Se consideră progresia geometrică $(b_n)_{n \geq 1}$ în care $b_1 = 1$ și $b_2 = 3$. Să se calculeze b_4 .
21. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 7$ și $a_2 = 37$. Să se calculeze suma primilor 10 termeni ai progresiei.
22. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 3$ și $a_3 = 7$. Să se calculeze suma primilor 10 termeni ai progresiei.
23. Să se calculeze suma $1 + 11 + 21 + 31 + \dots + 111$.
24. Să se determine numărul real x știind că numerele $x+1$, $2x-3$ și $x-3$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
25. Să se determine numărul real pozitiv x știind că șirul $1, x, x+2, 8, \dots$ este progresie geometrică.
26. Să se determine suma primilor 6 termeni ai progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, în care $a_1 = 2$ și $a_2 = 5$.
27. Să se determine numărul real x știind că numerele $5-x$, $x+7$ și $3x+11$ sunt termenii consecutivi ai unei progresii geometrice.
28. Să se arate că numerele $\log_2 2$, C_3^1 și 5 sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
29. Să se determine suma primilor trei termeni ai unei progresii geometrice, știind că suma primilor doi termeni ai progresiei este egală cu 8, iar diferența dintre al doilea termen și primul termen este egală cu 4.
30. Să se calculeze al cincilea termen al unei progresii aritmetice știind că primul termen al progresiei este 7 și al doilea termen este 9.

31. Să se determine rația progresiei geometrice $(b_n)_{n \geq 1}$ știind că $b_1 = 3$ și $b_2 - b_1 = 3$.
32. Să se demonstreze că șirul cu termenul general $a_n = 2n + 3$, verifică relația $a_{n+1} - a_n = 2$, pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.
33. Să se arate că numerele 1, $\log_3 9$ și $\sqrt[3]{64}$ sunt termeni consecutivi dintr-o progresie geometrică.
34. Să se determine numărul real x , știind că numerele $x - 1$, $2x - 2$ și $x + 3$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
35. Să se determine numărul real x , știind că numerele $x - 1$, $x + 1$ și $2x + 5$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii geometrice.
36. Să se determine produsul primilor trei termeni consecutivi ai unei progresii geometrice $(b_n)_{n \geq 1}$ știind că primul termen este egal cu 1 și rația este $q = -2$.

6. Ecuația de gradul al II – lea.

1. Să se calculeze $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$, știind că x_1 și x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - x - 2 = 0$.
2. Să se calculeze $x_1 + x_2 + x_1 x_2$ știind că x_1 și x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - 2x - 2 = 0$.
3. Să se determine $m \in \mathbb{R}$, știind că $\{x \in \mathbb{R} \mid x^2 - (m + 2)x + m + 1 = 0\} = \{1\}$.
4. Să se demonstreze că dacă x_1 este soluție a ecuației $x^2 - 2008x + 1 = 0$, atunci $x_1 + \frac{1}{x_1} = 2008$.
5. Să se demonstreze că, dacă $a \in \mathbb{R}^*$, atunci ecuația $ax^2 - (2a + 1)x + a + 1 = 0$ are două soluții reale distincte.
6. Să se demonstreze că pentru orice a real, ecuația de gradul al doilea $(1 + \cos a)x^2 - (2 \sin a)x + 1 - \cos a = 0$ admite soluții reale egale.
7. Să se determine o ecuație de gradul al II – lea ale cărei soluții x_1 și x_2 verifică simultan relațiile $x_1 + x_2 = 2$ și $x_1 x_2 = -3$.
8. Să se demonstreze că ecuația $x^2 - 2x + 1 + a^2 = 0$ nu admite soluții reale, oricare ar fi $a \in \mathbb{R}^*$.
9. Să se determine $m \in \mathbb{R}$, știind că soluțiile x_1, x_2 ale ecuației $x^2 - (2m + 1)x + 3m = 0$ verifică relația $x_1 + x_2 + x_1 x_2 = 11$.
10. Se consideră ecuația $x^2 + 3x - 5 = 0$ cu soluțiile x_1 și x_2 . Să se calculeze $x_1^2 + x_2^2$.
11. Se consideră ecuația $x^2 + mx + 2 = 0$ cu soluțiile x_1 și x_2 . Să se determine valorile reale ale lui m pentru care $(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 = 5$.
12. Să se formeze o ecuație de gradul al doilea, știind că aceasta are soluțiile $x_1 = 2$ și $x_2 = 3$.
13. Se consideră ecuația $x^2 - x + m = 0$ cu soluțiile x_1 și x_2 . Să se determine numărul m pentru care $\frac{1}{x_1 + 1} + \frac{1}{x_2 + 1} = -\frac{3}{4}$.
14. Să se determine valorile reale ale numărului m pentru care $x = 5$ este soluție a ecuației $m^2(x - 1) = x - 3m + 2$.
15. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât $x^2 - (m - 3)x + m - 3 > 0$, pentru orice x real.
16. Să se determine valorile reale ale parametrului m știind că soluțiile x_1 și x_2 ale ecuației $x^2 + (m - 1)x + 3 = 0$ verifică egalitatea $x_1 = 3x_2$.
17. Să se calculeze valoarea expresiei $E(x) = x^2 - 4x - 1$ pentru $x = 2 + \sqrt{5}$.
18. Să se determine valorile reale ale parametrului m astfel încât ecuația $x^2 + mx + 9 = 0$ să admită două soluții egale.
19. Să se arate că soluțiile x_1 și x_2 ale ecuației $x^2 - x - 1 = 0$ verifică relația $x_1^2 + x_2^2 = x_1 + x_2 + 2$.
20. Știind că x_1 și x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - 2008x + 1 = 0$, să se calculeze $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$.

21. Să se determine valorile reale ale numărului m știind că soluțiile x_1 și x_2 ale ecuației $x^2 - mx - m - 6 = 0$ verifică relația $4(x_1 + x_2) + x_1x_2 = 0$.
22. Să se demonstreze că pentru orice $m \in \mathbb{R}$ ecuația $x^2 + mx - m^2 - 1 = 0$ are două soluții reale distincte.
23. Ecuația $x^2 + px - p = 0$, cu $p \in \mathbb{R}$, are soluțiile x_1 și x_2 . Să se verifice dacă expresia $x_1 + x_2 - x_1x_2$ este constantă.
24. Se consideră ecuația de gradul al II-lea $x^2 - x + m = 0$. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât ecuația să admită soluții de semne contrare.
25. Să se arate că produsul soluțiilor ecuației $mx^2 - 2008x - m = 0$ este constant, $\forall m \in \mathbb{R}^*$.
26. Să se determine numărul real m astfel încât soluțiile ecuației $x^2 - mx - 1 = 0$ să fie numere reale opuse.
27. Să se determine parametrul real m astfel încât soluțiile ecuației $x^2 - 3x + m = 0$ să fie inverse una altele.
28. Să se determine $m \in \mathbb{R}^*$ astfel încât soluțiile ecuației $x^2 - 3x + m = 0$ să aibă semne opuse

7. Ecuații iraționale.

1. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\sqrt{2+x} = x$.
2. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\sqrt{x+1} = 5-x$.
3. Să se rezolve în $\mathbb{R}$ ecuația $\sqrt{x-5} = 2$.
4. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\sqrt{x^2 - x - 2} = 2$.
5. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\sqrt{7-x} = 1$.
6. Să se rezolve ecuația $\sqrt{x+1} = x-1$.
7. Să se rezolve ecuația $\sqrt{x^2 - x - 2} = x-2$.
8. Să se rezolve ecuația $\sqrt{5-x^2} = 2$.
9. Să se rezolve ecuația $\sqrt{x^2 - 4} + \sqrt{x-2} = 0$.
10. Să se rezolve ecuația $\sqrt{x^2 + 1} = 0$.
11. Să se rezolve ecuația $\sqrt{3x+4} = 2\sqrt{x}$.
12. Să se rezolve ecuația $\sqrt[3]{x^3 + x + 1} = x$.
13. Să se rezolve ecuația $\sqrt{x^2 + 2x - 3} = 2\sqrt{3}$.
14. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt{x-1} = \sqrt{x^2 - x - 2}$.
15. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt{x-1} - 2 = 0$.
16. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt[3]{1-x} = -2$.

8. Ecuații exponențiale

1. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $3^{x-2} = \left(\frac{1}{3}\right)^{\sqrt{x}}$.
2. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $2^x + 2^{x+3} = 36$.
3. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $4^x - 3 \cdot 2^x + 2 = 0$.
4. Să se rezolve ecuația $2^{x+3} - 2^x = 28$.
5. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $125^x = \frac{1}{5}$.

6. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $2^{x-1} + 2^x = 12$.
7. Să se rezolve în R ecuația $2^x - 14 \cdot 2^{-x} = -5$.
8. Să se rezolve în R ecuația $4^{x+2} = 2^{x^2+5}$.
9. Să se rezolve ecuația $9^x - 4 \cdot 3^x + 3 = 0$.
10. Să se rezolve ecuația $2^{x^2+3x-2} = 8$.
11. Să se rezolve ecuația $2^{\sqrt{x-1}} = 4$.
12. Să se rezolve ecuația $2^{x^2+x+1} = 8$.
13. Să se rezolve ecuația $3^{1-x} = 9$.
14. Să se rezolve ecuația $2^x + 2^{-x} = \frac{5}{2}$.
15. Să se rezolve ecuația $3^x + 2 \cdot 3^{x+1} = 7$.
16. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\frac{1}{2^x} = \frac{4^x}{8}$.
17. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\frac{2^x}{3^x} = \frac{3}{2}$.
18. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $3^x \cdot 5^x = 15$.
19. Să se rezolve ecuația $\frac{1}{2^x} = 4$.
20. Să se rezolve ecuația $(3+2\sqrt{2})^x = (1+\sqrt{2})^2$.
21. Să se rezolve ecuația $3^{2x} + 2 \cdot 3^x - 3 = 0$.
22. Să se rezolve ecuația $2^{\log_2 x} = 4$.
23. Să se rezolve ecuația $\frac{1}{3^x} = 9$.

9.Ecuații logaritmice.

1. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_5(3x+4) = 2$.
2. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_2(x+2) + \log_2 x = 3$.
3. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_2(x+2) - \log_2(x-5) = 3$.
4. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_3(x^2-6) = \log_3(2x-3)$.
5. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_3(x^2-4x+4) = 2$.
6. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_2(x-3) = 0$.
7. Să se rezolve ecuația $\log_2(2x+5) = \log_2(x^2+3x+3)$.
8. Să se rezolve ecuația $\log_3(x^2-1) = 1$.
9. Să se rezolve ecuația $\log_2(x^2-4) = \log_2(x^2-3x+2)$.
10. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_2(x^2-x-2) = 2$.
11. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale pozitive ecuația $\log_2 x^2 = 2$.
12. Să se rezolve ecuația $\log_2 \sqrt{x+1} = 1$.
13. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_5(3x+1) = 1 + \log_5(x-1)$.
14. Să se rezolve reale ecuația $\log_2(x^2-x-2) - \log_2(2x-4) = 1$.
15. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\log_4(2^{x+1}-1) = 0$.
16. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\log_2 \sqrt[3]{x} = 1$.
17. Să se rezolve ecuația $\lg^2 x - 4 \lg x + 3 = 0$.

10. Inecuații.

1. Să se calculeze suma soluțiilor întregi ale inecuației $x^2 - 5x + 5 \leq 1$.
2. Să se determine soluțiile întregi ale inecuației $(x-1)^2 + x - 7 < 0$.
3. Să se determine soluțiile reale ale inecuației $\frac{2x+3}{x^2+x+1} \geq 1$.
4. Să se determine mulțimea valorilor reale pentru care $-4 \leq 3x+2 \leq 4$.
5. Să se determine elementele mulțimii $A = \{x \in \mathbb{N} \mid |2x-1| \leq 1\}$.
6. Să se arate că $(x-1)(x-2) > x-3, \forall x \in \mathbb{R}$.
7. Să se rezolve inecuația $(2x-1)^2 \leq 9$.
8. Să se determine soluțiile reale ale inecuației $x^2 - 9 \leq 0$.
9. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale inecuația $(2x-1)(x+1) \leq -x+1$.
10. Să se determine soluțiile reale ale inecuației $x^2 - 5x + 6 \leq 0$.
11. Să se determine valorile reale ale lui x pentru care $x(x-1) \leq x+15$.
12. Să se determine mulțimea valorilor lui x pentru care $-4 < 3x+2 < 4$.
13. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât $x^2 - (m-3)x + m - 3 > 0$, pentru orice x real.
14. Să se rezolve inecuația $(x^2-1)(x+1) \geq 0$.

11. Vectori în plan.

1. Fie punctele $A(2;-1)$ și $B(-1;3)$. Să se determine numerele reale a și b astfel încât $\overrightarrow{AB} = a\vec{i} + b\vec{j}$.
2. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(4;-8)$ și $B(6;3)$. Să se determine coordonatele vectorului $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}$.
3. Să se determine numărul real a știind că vectorii $\vec{u} = 2\vec{i} + a\vec{j}$ și $\vec{v} = 3\vec{i} + (a-2)\vec{j}$ sunt coliniari.
4. În reperul cartezian $(O, \vec{i}, \vec{j})$ se consideră vectorii $\vec{u} = -3\vec{i} + 2\vec{j}$ și $\vec{v} = 5\vec{i} - \vec{j}$. Să se determine coordonatele vectorului $5\vec{u} + 3\vec{v}$.
5. Se consideră triunghiul echilateral ABC înscris într-un cerc de centru O . Să se arate că $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = \vec{0}$.
6. În reperul cartezian xOy se consideră vectorii $\overrightarrow{OA}(2;-3)$ și $\overrightarrow{OB}(1;-2)$. Să se determine numerele reale α și β pentru care vectorul $3\overrightarrow{OA} - 5\overrightarrow{OB}$ are coordonatele $(\alpha; \beta)$.
7. Dacă $\overrightarrow{AB} + 2\overrightarrow{CB} = \vec{0}$, să se determine valoarea raportului $\frac{AB}{BC}$.
8. În reperul cartezian xOy se consideră vectorii $\overrightarrow{OA}(2;-1)$ și $\overrightarrow{OB}(1,2)$. Să se determine coordonatele vectorului $\overrightarrow{OM}$, unde M este mijlocul segmentului AB .
9. Fie ABC un triunghi echilateral înscris într-un cerc de centru O . Să se calculeze $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} - 3\overrightarrow{AO}$.
10. Să se determine numărul real m pentru care vectorii $\vec{v} = 2\vec{i} + 3\vec{j}$ și $\vec{w} = -\vec{i} + m\vec{j}$ sunt coliniari.
11. Se consideră triunghiul echilateral ABC de centru O . Dacă punctul M este mijlocul segmentului BC , să se determine numărul real a astfel încât $\overrightarrow{AO} = a\overrightarrow{AM}$.
12. Să se arate că, dacă $\overrightarrow{AB} = 2\overrightarrow{AC}$, atunci C este mijlocul segmentului AB .
13. Să se demonstreze că în hexagonul regulat $ABCDEF$, are loc relația $\overrightarrow{AD} = 2(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AF})$.
14. Se consideră patrulaterul $ABCD$ în care $\overrightarrow{DC} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AC}$. Să se demonstreze că $ABCD$ este paralelogram.
15. Se consideră pătratul $ABCD$, de centru O . Să se calculeze $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD}$.
16. Se consideră paralelogramul $ABCD$. Să se calculeze $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD}$.

17. Se consideră punctele distincte A, B și C. Să se demonstreze că dacă $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} = 2\overrightarrow{AM}$, atunci M este mijlocul segmentului BC.
18. Fie punctele distincte A, B, C, D nu toate coliniare. Știind că $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} = \vec{0}$, să se demonstreze că patrulaterul ABCD este paralelogram

12. TRIGONOMETRIE

- Se consideră triunghiul ABC având aria egală cu 15. Să se calculeze $\sin A$ știind că $AB=6$ și $AC=10$.
- Se consideră triunghiul ABC cu $AB=4$, $AC=\sqrt{7}$ și $BC=\sqrt{3}$. Să se calculeze $\cos B$.
- Să se calculeze aria triunghiul ABC știind că $AC=2$, $m(\angle BAC) = 30^\circ$ și $AB=4$.
- Să se calculeze aria triunghiul ABC știind că $AB = AC = \sqrt{2}$, $m(\angle A) = 30^\circ$.
- Să se afle raza cercului circumcris triunghiul ABC știind că $AB=3$ și $m(\angle C) = 30^\circ$.
- Fie triunghiul dreptunghic ABC și D mijlocul ipotenuzei BC. Să se calculeze lungimea laturii AB știind că $AC=6$ și $AD=5$.
- Se consideră triunghiul ABC cu $AB=1$, $AC=2$ și $BC=\sqrt{5}$. Să se calculeze $\cos B$.
- Se consideră triunghiul ABC cu $AB=5$, $AC=6$ și $BC=7$. Să se calculeze $\cos A$.
- Să se calculeze aria triunghiul ABC știind că $AB=2\sqrt{3}$, $AC=\sqrt{3}$ și $m(\angle BAC) = 60^\circ$.
- Să se calculeze lungimea laturii BC a triunghiului ABC știind că $AB=6$, $AC=10$ și $m(\angle BAC) = 60^\circ$.
- Să se afle raza cercului circumcris triunghiul ABC știind că $BC=8$ și $m(\angle A) = 45^\circ$.
- Se consideră triunghiul ABC de arie egală cu 6, cu $AB=3$ și $BC=8$. Să se calculeze $\sin B$.
- Se consideră triunghiul ABC de arie egală cu 7. Să se calculeze lungimea laturii AB știind că $AC=2$ și că $m(\angle A) = 30^\circ$.
- Să se calculeze perimetrul triunghiului ABC, știind că $AB=2$, $BC=4$ și $m(\angle B) = 60^\circ$.
- Să se calculeze perimetrul triunghiului ABC, știind că $AB=5$, $AC=4$ și $m(\angle A) = 60^\circ$.
- Să se calculeze $\sin 135^\circ$.
- Să se calculeze $\sin^2 100^\circ + \cos^2 80^\circ$.
- Să se calculeze $\sin^2 130^\circ + \cos^2 50^\circ$.
- Să se calculeze lungimea înălțimii din A în triunghiul ABC știind că $AB=3$, $AC=4$ și $BC=5$.
- Raza cercului cirmumscris triunghiului ABC este $\frac{3}{2}$, iar $BC=3$. Să se calculeze $\sin A$.
- Să se calculeze $\sin^2 135^\circ + \cos^2 45^\circ$.
- Să se determine numărul real x pentru care x, x+7 și x+8 sunt lungimile laturilor unui triunghi dreptunghic.
- Să se calculeze aria triunghiului ABC știind că $AB=6$, $AC=8$ și $BC=10$.
- Să se calculeze $\sin A$, știind că în triunghiul ABC se cunosc $AB=4$, $BC=2$ și $m(\angle C) = 60^\circ$.
- Să se calculeze $\sin 120^\circ$.
- Să se calculeze aria triunghiului ABC știind că $AB=\sqrt{3}$, $AC=6$ și $m(\hat{A}) = 120^\circ$.
- Să se calculeze $\sin 170^\circ - \sin 10^\circ$.
- $MN=3$, $MP=5$ și $m(\angle M) = 60^\circ$. Să se calculeze lungimea laturii NP.
- Un triunghi dreptunghic are ipotenuza de lungime 6. Să se determine lungimea medianei corespunzătoare ipotenuzei.
- Să se calculeze $\sin^2 80^\circ + \sin^2 10^\circ$.
- triunghiului.
- Să se calculeze $\operatorname{tg}^2 30^\circ + \operatorname{ctg}^2 45^\circ$.
- Să se calculeze $\cos 10^\circ + \cos 20^\circ + \cos 160^\circ + \cos 170^\circ$.

34. Să se calculeze $\cos x$, știind că $\sin x = \frac{3}{5}$ și $x \in (0^\circ; 90^\circ)$

13. ECUAȚIA DREPTEI ÎN PLAN

1. Să se determine ecuația dreptei ce trece prin punctele $A(2;-1)$ și $B(1;-2)$.
2. Să se determine numărul real a știind că dreptele $2x - y + 3 = 0$ și $ax + 2y + 5 = 0$ sunt paralele.
3. Se consideră punctele $A(1,a), B(2,-1), C(3,2)$ și $D(1,-2)$. Să se determine numărul real a știind că dreptele AB și CD sunt paralele.
4. Să se determine ecuația dreptei care conține punctul $A(1;1)$ și este paralelă cu dreapta $4x + 2y + 5 = 0$.
5. Să se determine ecuația dreptei care conține punctul $A(2;-3)$ și este perpendiculară cu dreapta $x + 2y + 5 = 0$.
6. Să se calculeze aria triunghiului ABC determinat de punctele $A(1;2), B(-1;1), C(3;5)$ în reperul cartezian xOy .
7. Să se determine ecuația dreptei care conține punctele $A(2;3)$ și $B(-3;-2)$.
8. Să se calculeze aria triunghiului echilateral ABC știind că $A(-1;1)$ și $B(3;-2)$.
9. Să se calculeze lungimea segmentului AB , determinat de punctele $A(2;3)$ și $B(5;-1)$, în reperul cartezian xOy .
10. Să se determine coordonatele punctului C știind că el este simetricul punctului $A(5;4)$ față de punctul $B(-2;1)$.
11. Să se determine numărul real a , știind că lungimea segmentului determinat de punctele $A(-1;2)$ și $B(4-a;4+a)$ este egală cu 5.
12. Să se determine distanța dintre punctele $A(3;-1)$ și $B(-1;2)$.
13. Să se determine coordonatele mijlocului segmentului AB , știind că $A(5;-4)$ și $B(-3;6)$.
14. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(1;2)$, $B(5;2)$ și $C(3;-1)$. Să se calculeze perimetrul triunghiului ABC .
15. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(5;-1)$ și $B(3;1)$. Să se determine coordonatele simetricului A față de punctul B .
16. Să se determine numărul real pozitiv a astfel încât distanța dintre punctele $A(2;-1)$ și $B(-1;a)$ să fie egală cu 5.
17. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(-1;-2)$, $B(1;2)$ și $C(2;-1)$. Să se calculeze distanța de la punctul C la mijlocul segmentului AB .
18. În reperul cartezian xOy se consideră punctul $A(m^2;m)$ și dreapta de ecuație $d: x + y + m = 0$. Să se determine valorile reale ale lui m pentru care punctul A se află pe dreapta d .
19. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ pentru care punctele $A(2;4)$, $B(3;3)$ și $C(m;5)$ sunt coliniare.
20. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ pentru care distanța dintre punctele $A(2,m)$ și $B(-m,-2)$ este egală $4\sqrt{2}$.
21. Să se determine lungimea înălțimii din O în triunghiul MON , unde $M(4;0)$, $N(0;3)$ și $O(0;0)$.
22. Să se determine ecuația dreptei care trece prin punctul $A(3;0)$ și intersectează axa Oy în punctul de ordonată 4.
23. Să se determine valorile reale ale lui m astfel încât punctele $A(1;3)$, $B(2;5)$ și $C(3;m)$ să fie coliniare.
24. Să se determine coordonatele punctului B , știind că punctul $C(3;5)$ este mijlocul segmentului AB și că $A(2;4)$.
25. Se consideră în reperul cartezian xOy punctele $A(3;2)$, $B(2;3)$ și M mijlocul segmentului AB . Să se determine lungimea segmentului OM .

SUBIECT II.

Algebra Cl. A XI-a si a XII-a. Programa *M_stiintele naturii, tehnologic*

1. Matrice.

1. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.
  - a) Să se calculeze matricea B^2 , unde $B^2 = B \cdot B$.
  - b) Să se verifice că $A^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & -4 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$.
  - c) Să se arate că $C^4 = 6^4 \cdot I_2$, unde $C = B^2 + A^{-1}$ și $C^4 = C \cdot C \cdot C \cdot C$.
2. Se consideră matricele $X = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, Y = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{pmatrix}$ și $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Definim matricele $A = X \cdot Y^t$ și $B(a) = aA + I_3$, unde $a \in R$ și Y^t este transpusa matricei Y .
  - a) Să se arate că matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 2 & 4 & -6 \\ 3 & 6 & -9 \end{pmatrix}$.
  - b) Să se calculeze determinantul matricei A .
  - c) Să se arate că matricea $B(a)$ este inversabilă, $\forall a \in R \setminus \left\{ \frac{1}{4} \right\}$.
3. Se consideră matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & -6 \\ 1 & -3 \end{pmatrix} \in M_2(R)$. Se notează $A^n = \underbrace{A \cdot \dots \cdot A}_{\text{denori}}, n \in N^*$.
  - a) Să se calculeze determinantul matricei A .
  - b) Să se arate că $A^2 + A^3 = O_2$.

- c) Să se calculeze suma $A + 2 \cdot A^2 + \dots + 10 \cdot A^{10}$.
4. Se consideră matricele $X = \begin{pmatrix} x & y \end{pmatrix}$, $A = \begin{pmatrix} a & 9 \\ 1 & a \end{pmatrix}$ cu $a, x, y \in R$ și $B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \end{pmatrix}$.
- a) Să se arate că dacă $X \cdot A = B$, atunci $(a^2 - 9)x = 0$.
- b) Să se determine valorile reale ale numărului a pentru care determinantul matricei A este nenul.
- c) Să se determine trei soluții distincte ale sistemului de ecuații $\begin{cases} 3x + y = 0 \\ 9x + 3y = 0 \end{cases}$.
5. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ din $M_3(R)$. Pentru $\forall X \in M_3(R)$ se notează cu $X^2 = X \cdot X$.
- a) Să se verifice că $A = I_3 + B$.
- b) Să se calculeze suma $A^2 + B^2$.
- c) Să se calculeze inversa matricei A^2 .
6. Se consideră matricea $A = \begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in M_2(R)$.
- a) Să se calculeze $A^2 + A$, unde $A^2 = A \cdot A$.
- b) Știind că $A^n = \begin{pmatrix} 5^n & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $\forall n \in N, n \geq 2$ și $A^n = \underbrace{A \cdot \dots \cdot A}_{\text{denori}}$, să se rezolve ecuația $\det(A^n) = 2 \cdot 5^n - 125$.
- c) Să se determine matricea $B = A + A^2 + \dots + A^{2008}$.
7. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 4 & -2 \\ -2 & 1 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ în $M_2(R)$.
- a) Să se verifice că $AB = BA$.
- b) Să se calculeze $A^2 + B^2$, unde $A^2 = A \cdot A$ și $B^2 = B \cdot B$.
- c) Să se arate că $C^4 = 5^4 \cdot I_2$, unde $C = A + B$ și $C^4 = C \cdot C \cdot C \cdot C$.
8. Se consideră mulțimea $G = \left\{ A = \begin{pmatrix} a+b & b \\ -b & a-b \end{pmatrix} \middle| a, b \in Z, a^2 = 1 \right\}$.
- a) Să se verifice dacă matricele $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și respectiv $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ aparțin mulțimii G .
- b) Să se determine matricea $B \in M_2(Z)$ astfel încât $\begin{pmatrix} a+b & b \\ -b & a-b \end{pmatrix} = aI_2 + bB, \forall a, b \in Z$.
- c) Să se demonstreze că inversa oricărei matrice din G este tot o matrice din G .
9. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$, $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și funcția $f : M_3(R) \rightarrow M_3(R)$, $f(X) = X^2 - 3X + I_3$, unde $X^2 = X \cdot X$.
- a) Să se calculeze $\det(I_3 + B)$.
- b) Să se demonstreze că $f(A) = I_3 + B$.
- c) Să se arate că $(f(A))^3 = I_3 + 3B + 3B^2$, unde $(f(A))^3 = f(A) \cdot f(A) \cdot f(A)$.

10. Fie matricea $A(k) = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -2 & x_k & x_k^2 \\ -2 & x_k^2 & x_k \end{pmatrix}$, cu $k \in \{0,1,2\}$, $x_0 = 1$ și x_1, x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 + x - 2 = 0$.
- Să se calculeze determinatul matricei $A(0)$.
  - Să se determine matricea $A(1) + A(2)$.
  - Să se calculeze suma elementelor matricei $A(k)$ pentru fiecare $k \in \{0,1,2\}$.
11. Se consideră matricele $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ a & b \end{pmatrix}$, unde $a, b \in \mathbb{Z}$.
- Să se calculeze A^2 , unde $A^2 = A \cdot A$.
  - Să se verifice că $A^2 = aI_2 + bA$, unde $A^2 = A \cdot A$.
  - Știind că $X \in M_2(\mathbb{Z})$ cu $AX = XA$, să se arate că există $m, n \in \mathbb{Z}$ astfel încât $X = mI_2 + nA$.
12. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$ și $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.
- Să se calculeze A^2 , unde $A^2 = A \cdot A$.
  - Să se verifice că $AB - 2B = O_2$.
  - Să se determine matricele $X \in M_2(\mathbb{R})$ care verifică egalitatea $AXB = O_2$.
13. Se consideră mulțimea $M = \{aI_2 + bV \mid a, b \in \mathbb{R}\}$, unde $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $V = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$.
- Să se verifice că $I_2 \in M$.
  - Să se determine matricele inversabile din mulțimea M în raport cu operația de înmulțire din $M_2(\mathbb{R})$.
  - Știind că $A, B \in M$, să se arate că $AB \in M$.
14. În mulțimea $M_2(\mathbb{R})$ notăm cu A^t transpusa matricei A .
- Să se calculeze $I_2 + I_2^t$, unde $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.
  - Să se demonstreze că pentru $\forall A \in M_2(\mathbb{R})$ și $m \in \mathbb{R}$ are loc relația $(mA)^t = mA^t$.
  - Să se determine matricele $A \in M_2(\mathbb{R})$ pentru care $A + A^t = O_2$, unde $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.
15. Se consideră mulțimea $M = \left\{ A(a) = \begin{pmatrix} 2a & -a \\ 2a & -a \end{pmatrix} \mid a \in \mathbb{R} \right\}$. Pentru $A \in M$ se notează $A^n = \underbrace{A \cdot \dots \cdot A}_{\text{denori}}$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.
- Să se arate că $(A(a))^2 = aA(a)$, $\forall a \in \mathbb{R}$.
  - Să se arate că dacă $X, Y \in M$, atunci $XY \in M$.
  - Să se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel încât $(A(a))^2 + (A(a))^3 = 2A(a)$.
16. Se consideră mulțimea $M = \left\{ A(a, b) = \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a-b \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}$ și matricea $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.
- Să se calculeze determinantul matricei $A(1;1)$.
  - Să se demonstreze că dacă $A, B \in M$, atunci $A + B \in M$.
  - Să se arate că $\det(I_2 - A(0, b)) \neq 0$, $\forall b \in \mathbb{R}$.

17. În mulțimea $M_3(\mathbb{Z})$ se consideră matricele $F = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $A = \begin{pmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

a) Să se determine numerele a, b și c astfel încât $A + F = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$.

b) Să se arate că $a = c = 0$ și $b = -1$ pentru matricea A este inversa matricei F .

c) Să se rezolve ecuația $F \cdot X = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$, unde $X \in M_3(\mathbb{Z})$.

18. Se consideră mulțimea $M = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix} \mid a, b, c \in \mathbb{R} \right\}$ și matricea $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

a) Să se arate că $I_2 \in M$.

b) Știind că $A, B \in M$, să se arate că $A + B \in M$.

c) Să se demonstreze că $\det(AB - BA) \geq 0, \forall A, B \in M$.

19. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

a) Să se verifice că $A^2 = 2I_2$, unde $A^2 = A \cdot A$.

b) Să se determine $x \in \mathbb{R}$ astfel încât $\det(A - xI_2) = 0$.

c) Să se rezolve în $M_2(\mathbb{R})$ ecuația $AX = XA$.

20. Se consideră mulțimea $M = \left\{ \begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & a & d \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix} \mid a, b, c, d \in \mathbb{R} \right\}$ și matricea $O_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$.

a) Să se arate că $O_3 \in M$.

b) Să se demonstreze că produsul a două matrice din M este o matrice din M .

c) Știind că $A \in M$ cu $\det(A) = 0$, să se demonstreze că $A^3 = O_3$, unde $A^3 = A \cdot A \cdot A$.

21. Se consideră matricele $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ din $M_2(\mathbb{R})$. Se notează cu A^t transpusa matricei A .

a) Știind că $ad = 4$ și $bc = 3$, să se calculeze $\det(A)$.

b) Să se calculeze $A \cdot A^t$.

c) Să se demonstreze că dacă suma elementelor matricei $A \cdot A^t$ este egală cu 0, atunci $\det(A) = 0$.

22. Se consideră matricele $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ din $M_2(\mathbb{R})$. Se notează $A^2 = A \cdot A$.

a) Să se calculeze A^2 .

b) Să se verifice că $A^2 = (a + d)A - (ad - bc)I_2$.

c) Știind că $a + d \neq 0$ și $M \in M_2(\mathbb{R})$ cu $A^2M = MA^2$, să se demonstreze că $AM = MA$.

23. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 4 & -2 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ și mulțimea

$$G = \{M(x, y) \mid M(x, y) = xI_2 + yA, x, y \in \mathbb{R}\} \subset M_2(\mathbb{R}).$$

- a) Să se verifice că $A^2 = O_2$, unde $A^2 = A \cdot A$.
- b) Să se determine inversa matricei $M(1;1)$.
- c) Să se determine matricele inversabile din mulțimea G .

24. Se consideră matricele $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $X = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ din $M_3(R)$. Se notează $X^n = \underbrace{X \cdot X \cdot \dots \cdot X}_{\text{denori}}$ pentru

$\forall n \in \mathbb{N}^*$.

- a) Să se calculeze X^2 .
- b) Să se determine inversa matricei X .
- c) Să se determine numărul real r astfel încât $X^3 = 3X^2 + rX + I_3$.

25. Se consideră matricele de forma $M_a = \begin{pmatrix} 1 & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, unde $a \in R$.

- a) Să se calculeze $\det(M_1 + M_2)$.
- b) Să se calculeze M_a^2 , unde $M_a^2 = M_a \cdot M_a$.
- c) Să se determine matricele $X \in M_2(R)$ pentru care $M_a X = X M_a$, $\forall a \in R$.

26. Se consideră mulțimea $M = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \mid a, b, c \in R \right\}$ și matricea $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

- a) Să se arate că $I_2 \in M$.
- b) Știind că $A, B \in M$, să se arate că $A + B \in M$.
- c) Să se demonstreze că $\det(AB - BA) \leq 0$, $\forall A, B \in M$.

27. Se consideră matricea $H(a) = \begin{pmatrix} 1 & \ln a & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$, unde $a > 0$.

- a) Să se calculeze $\det(H(a))$, $\forall a > 0$.
- b) Să se arate că $H(a) \cdot H(b) = H(a \cdot b)$, $\forall a, b > 0$.
- c) Să se calculeze determinantul matricei $H(1) + H(2) + H(3) + \dots + H(2008)$.

28. În mulțimea matricelor pătratice $M_2(R)$ se consideră matricea $A = \begin{pmatrix} 4 & -6 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}$. Se notează $A^n = \underbrace{A \cdot \dots \cdot A}_{\text{denori}}$,

$n \in \mathbb{N}^*$.

- a) Să se arate că $A + A^2 = 2A$.
- b) Să se determine matricele $X \in M_2(R)$, $X = \begin{pmatrix} x & 0 \\ 0 & x \end{pmatrix}$, astfel încât $\det(X + A) = 2$.
- c) Știind că $A^n = A$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, să se demonstreze că $A + 2A^2 + \dots + nA^n = \frac{n(n+1)}{2} A$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

29. Se consideră matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -2 \end{pmatrix}$.

- a) Să se calculeze $\det(A)$.
- b) Să se demonstreze că $A^3 = 7A$, unde $A^3 = A \cdot A \cdot A$.
- c) Să se demonstreze că $A \cdot B = A$, unde $B = A^2 - 6I_2$ și $A^2 = A \cdot A$.

30. În $M_2(R)$ se consideră matricele $A(x) = \begin{pmatrix} 1+5x & -2x \\ 10x & 1-4x \end{pmatrix}$, $x \in R$.

- Să se calculeze $A(1) \cdot A(-1)$.
- Să se verifice dacă $(A(x))^2 = A((x+1)^2 - 1)$, $\forall x \in R$.
- Să se determine inversa matricei $A(1)$.

31. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$, $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

- Să se calculeze determinantul matricei A .
- Să se calculeze A^2 știind că $A^2 = A \cdot A$.
- Să se calculeze inversa matricei $I_3 + A$.

32. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 0 & 3 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și mulțimea $C(A) = \{X \in M_2(R) | XA = AX\}$

- Să se determine $a, b \in R$, astfel încât $A \cdot \begin{pmatrix} 0 & a \\ b & 0 \end{pmatrix} = I_2$.
- Să se demonstreze că $A \cdot B = A$, unde $B = A^2 - 2I_2$ și $A^2 = A \cdot A$.
- Să se arate că dacă $X \in C(A)$, atunci $\exists a, b \in R$ astfel încât $X = \begin{pmatrix} a & 3b \\ b & a \end{pmatrix}$.

33. În $M_2(R)$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ 4 & 1 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și submulțimea $G = \{X(a) | a \in R; X(a) = I_2 + aA\}$.

- Să se verifice dacă I_2 aparține mulțimii G .
- Să se arate că $X(a) \cdot X(b) = X(a+b+5ab)$, $\forall a, b \in R$.
- Să se arate că pentru $a \neq -\frac{1}{5}$ inversa matricei $X(a)$ este matricea $X\left(\frac{-a}{1+5a}\right)$.

34. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 3 \\ -2 & 2 & 6 \\ -3 & 3 & 9 \end{pmatrix}$, $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $B = A - I_3$.

- Să se calculeze determinantul matricei A .
- Să se calculeze $A^2 - B^2$, unde $A^2 = A \cdot A$ și $B^2 = B \cdot B$.
- Să se arate inversa matricei B este $B^{-1} = \frac{1}{9}A - I_3$.

35. În $M_3(Z_8)$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{3} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{0} & \hat{5} \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{2} & \hat{3} & \hat{0} \\ \hat{3} & \hat{7} & \hat{5} \end{pmatrix}$, $I_3 = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{0} & \hat{1} \end{pmatrix}$. Se notează

$X^2 = X \cdot X$, pentru $\forall X \in M_3(Z_8)$.

- Să se arate că $A^2 = I_3$.
- Să se rezolve ecuația matriceală $A \cdot X = I_3$, unde $X \in M_3(Z_8)$.
- Să se calculeze $(B - A)^2$.

36. În mulțimea $M_2(R)$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 4 & 8 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $X(a) = I_2 + aA$, unde $a \in R$.

- a) Să se demonstreze că $A^2 = 8A$.
- b) Să se calculeze $\det X(a)$.
- c) Să se demonstreze că $X(a) \cdot X(b) = X(a + b + 8ab)$, $\forall a, b \in R$.

37. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} x & y \\ 0 & 6 \end{pmatrix}$ cu $x, y \in R$.

- a) Să se determine numărul real x astfel încât $A \cdot B = B \cdot A$.
- b) Să se verifice că $A^2 = 4(A - I_2)$, unde $A^2 = A \cdot A$.
- c) Să se determine numărul real a astfel încât $A^3 - aA^2 + 4A = O_2$, unde $A^3 = A \cdot A \cdot A$.

38. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 \\ -1 & 2 & -1 \\ -1 & -1 & 2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$ și $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Se notează $X^2 = X \cdot X$.

- a) Să se calculeze AB .
- b) Să se demonstreze că $(A + B)^2 = (A - B)^2 = A^2 + B^2$.
- c) Să se calculeze inversa matricei $(A - B)^2$.

39. Fie mărimea $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 1 & 2 & -3 \\ 1 & 2 & -3 \end{pmatrix}$. Pentru $a \in R$ fixat, definim $B = aA + I_3$.

- a) Să se calculeze $\det(B)$ pentru $a=1$.
- b) Să se calculeze A^2 , unde $A^2 = A \cdot A$.
- c) Să se demonstreze că $2B - B^2 = I_3$ și să se determine B^{-1} .

40. În $M_3(R)$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & a \\ 0 & a & 0 \\ a & 0 & 0 \end{pmatrix}$, unde $a \in R$, $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și submulțimea

$$G = \{X \in M_3(R) \mid AX = XA\}.$$

- a) Să se calculeze $\det(A)$.
- b) Să se demonstreze că $A^2 X = X A^2$, $\forall X \in M_3(R)$, unde $A^2 = A \cdot A$.
- c) Să se arate că dacă $a, b \in R$, atunci matricea $aI_3 + bA \in G$.

41. În mulțimea $M_2(R)$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

- a) Să se calculeze $\det(A^2)$, unde $A^2 = A \cdot A$.
- b) Să se demonstreze că $A^3 = 2^3 \begin{pmatrix} 14 & 13 \\ 13 & 14 \end{pmatrix}$, unde $A^3 = A^2 \cdot A$.
- c) Să se demonstreze că matricea A verifică egalitatea $A^2 - 8A + 12I_2 = O_2$.

42. Pentru fiecare $x \in R$ se consideră matricele $A_x = \begin{pmatrix} x & 1 \\ 1 & x \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

- a) Să se determine valorile lui x pentru care $\det A_x = 0$.
- b) Să se determine $x \in R$ astfel încât $A_x^2 = I_2$, unde $A_x^2 = A_x \cdot A_x$.

c) Să se demonstreze că $A_x^2 = 2xA_x + (1-x^2)I_2$.

43. În mulțimea $M_3(R)$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 4 & -2 & -2 \\ -2 & 4 & -2 \\ -2 & -2 & 4 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} -2 & -2 & -2 \\ -2 & -2 & -2 \\ -2 & -2 & -2 \end{pmatrix}$ și $C = A + B$.

a) Să se calculeze AB .

b) Să se demonstreze că $A^2 = 6A$ și $B^2 = -6B$, unde $A^2 = A \cdot A$.

c) Să se demonstreze că $C^3 = 6^2(A+B)$, unde $C^3 = C \cdot C \cdot C$.

2. Determinanți.

Exerciții tipice pentru bacalaureat:

1. Se consideră determinatul $D(a,b,x) = \begin{vmatrix} 1 & x & ab \\ 1 & a & bx \\ 1 & a & ax \end{vmatrix}$, unde a, b și x sunt numere reale

a) Să se calculeze $D(1,1,0)$.

b) Să se demonstreze că $D(a,a,x)$ nu depinde de numărul real x .

c) Să se rezolve ecuația $D(a,b,x) = 0$, unde a, b sunt numere reale distincte.

2. a) Să se calculeze determinantul $\begin{vmatrix} \sqrt{2012}-1 & -1 \\ 1 & \sqrt{2012}+1 \end{vmatrix}$.

b) Să se calculeze determinantul $\begin{vmatrix} x_1 & x_2 \\ -x_2 & x_1 \end{vmatrix}$, știind că x_1 și x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - 4x + 2 = 0$.

3. Se consideră determinatul $d = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix}$, unde $a, b, c \in R$.

a) Să se calculeze determinantul d pentru $a=2, b=1, c=-1$.

b) Să se verifice dacă $d = \frac{1}{2}(a+b+c)((a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2)$, $\forall a, b, c \in R$.

c) Să se rezolve în R ecuația $\begin{vmatrix} 2^x & 3^x & 5^x \\ 5^x & 2^x & 3^x \\ 3^x & 5^x & 2^x \end{vmatrix} = 0$.

4. Se consideră determinatul $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$, unde $x_1, x_2, x_3 \in R$ sunt soluțiile ecuației $x^3 - 2x = 0$.

a) Să se calculeze $x_1 + x_2 + x_3$.

b) Să se calculeze $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2$.

c) Să se calculeze valoarea determinantului d .

5. Se consideră determinatul $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$, unde $x_1, x_2, x_3 \in R$ sunt soluțiile ecuației $x^3 - 3x + 2 = 0$.

- Să se calculeze $x_1 + x_2 + x_3$.
- Să se arate că $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -6$.
- Să se calculeze valoarea determinantului d .

6. Se consideră determinatul $D(a) = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 9 \\ 1 & a & a^2 \end{vmatrix}$ unde a este număr real.

- Să se calculeze valoarea determinantului $D(9)$.
- Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $D(a) = 0$.
- Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $D(3^x) = 0$.

7. Se consideră determinatul $\Delta = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix}$ cu $a, b, c \in R$.

- Știind că $a = -1$, $b = 0$ și $c = 1$, să se calculeze determinantul Δ .
- Să se arate că $\Delta = (a + b + c)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - ac - bc)$, $\forall a, b, c \in R$.

c) Să se rezolve ecuația $\begin{vmatrix} 2^x & 1 & 1 \\ 1 & 2^x & 1 \\ 1 & 1 & 2^x \end{vmatrix} = 0$, $x \in R$.

8. Se consideră determinatul $D(a) = \begin{vmatrix} 1 & 1 & a \\ 1 & a & 1 \\ a & 1 & 1 \end{vmatrix}$ unde a este număr real.

- Să se calculeze determinantul pentru $a = -1$.
- Să se demonstreze că $D(a) = -(a-1)^2(a+2)$, pentru orice a număr real.
- Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $D(a) = -4$.

c) Fie matricele $A = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ și $O_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$. Să se arate că $A^3 + A^2 + A = O_3$, unde $A^2 = A \cdot A$ și

$$A^3 = A^2 \cdot A.$$

3. Ecuația dreptei.

Exerciții tipice pentru bacalaureat:

- În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(2;1)$, $B(1;2)$ și $C_n(n;-n)$ cu $n \in Z$.
  - Să se scrie ecuația dreptei C_4C_2 .
  - Să se arate că $\forall n \in Z^*$ punctele O , C_n , C_{n+1} sunt coliniare.
  - Să se calculeze aria triunghiului ABC_3 .

2. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(7;4)$, $B(a;a)$ și $C(3;-2)$ unde $a \in \mathbb{R}$.
  - a) Pentru $a = 0$ să se calculeze aria triunghiului ABC .
  - b) Pentru $a = -2$ să se determine ecuația dreptei care trece prin punctele B și C .
  - c) Să se determine $a \in \mathbb{R}$ pentru care orice punct $M(x;-2)$ cu $x \in \mathbb{R}$ este coliniar cu punctele B și C .
3. În reperul cartezian xOy se consideră dreptele $AB : x + 2y - 4 = 0$ și $BC : 3x + y - 2 = 0$.
  - a) Să se determine coordonatele punctului B .
  - b) Pentru $A(4;0)$, $B(0;2)$, $C(1;-1)$ să se scrie ecuația medianei triunghiului ABC , duse din vârful C .
  - c) Pentru $A(4;0)$, $B(0;2)$, $C(1;-1)$ să se calculeze aria triunghiului ABC .
4. În reperul cartezian xOy se consideră dreptele de ecuații $AB : x + 2y - 4 = 0$ și $CA : x - 3y - 4 = 0$.
  - a) Să se determine coordonatele punctului A .
  - b) Să se calculeze aria triunghiului ABC , dacă $A(4;0)$, $B(0;2)$ și $C(1;-1)$.
  - c) Să se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel încât punctele $A(4;0)$, $B(0;2)$ și $D(2;a)$ să fie coliniare.
5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $O(0;0)$ și $A_n(n;2^n)$, $n \in \mathbb{N}$.
  - a) Să se verifice dacă O, A_1, A_2 sunt coliniare.
  - b) Să se determine numărul dreptelor care trec prin cel puțin două dintre punctele O, A_0, A_1, A_2 .
  - c) Să se calculeze aria triunghiului determinat de punctele A_n, A_{n+1}, A_{n+2} , $n \in \mathbb{N}$.
6. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $O(0;0)$ și $A_n(n;2n+1)$, $n \in \mathbb{N}$.
  - a) Să se determine ecuația dreptei A_1A_2 .
  - b) Să se calculeze aria triunghiului OA_1A_2 .
  - c) Să se arate că toate punctele $A_n(n;2n+1)$, $n \in \mathbb{N}$ sunt coliniare.
7. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A_n\left(\log_2\left(\frac{1}{2}\right)^n; \log_3 9^n\right)$ și $B_n(-n;2n)$, $n \in \mathbb{N}^*$.
  - a) Să se determine ecuația dreptei care trece prin punctele B_1 și B_2 .
  - b) Să se arate că $A_n = B_n$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
  - c) Să se demonstreze că pentru $\forall n \in \mathbb{N}^*$ punctul A_n aparține dreptei A_1A_2 .
8. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $O(0;0)$ și $A_n(n+1;3n-2)$, $n \in \mathbb{N}$.
  - a) Să se scrie ecuația dreptei determinată de punctele A_1 și A_2 .
  - b) Să se calculeze aria triunghiului OA_0A_1 .
  - c) Să se demonstreze că pentru $\forall n \in \mathbb{N}$, $n \geq 3$, punctele A_1, A_2 și A_n sunt coliniare.
9. Se consideră punctele $A_n(n;n^2)$, unde $n \in \mathbb{N}$.
  - a) Să se determine ecuația dreptei A_0A_1 .
  - b) Să se calculeze aria triunghiului $A_0A_1A_2$.
  - c) Să se arate că pentru $\forall m, n, p \in \mathbb{N}$, distincte două câte două, aria triunghiului $A_mA_nA_p$ este un număr natural.
10. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $O(0;0)$ și $A_n(n;n+2)$, $n \in \mathbb{N}$.
  - a) Să se scrie ecuația dreptei A_0A_1 .
  - b) Să se arate că punctele A_0, A_1, A_2 sunt coliniare.
  - c) Să se arate că aria triunghiului OA_nA_{n+1} nu depinde de numărul natural n .

11. Se consideră matricea $M = \begin{pmatrix} x & y & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \end{pmatrix}$ cu $x, y \in \mathbb{R}$. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(1;2)$, $B(0;3)$, $O(0;0)$ și $C_n(n+1;2-n)$ cu $n \in \mathbb{N}^*$.
- Să se calculeze determinantul matricei M .
  - Să se arate că punctele A, B, C_2 sunt coliniare.
  - Să se determine numărul natural nenul n astfel încât aria triunghiului AOC_n să fie minimă.

4. Sisteme de ecuații.

- Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x + y + z = 2 \\ 2x + y - z = 3, \text{ unde } a \in \mathbb{R}. \\ x - y + 2z = a \end{cases}$$
  - Să se calculeze determinantul matricei asociate sistemului.
  - Pentru $a=0$ să se rezolve sistemul.
  - Să se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel încât soluția sistemului să verifice relația $x = y + z$.
- Pentru fiecare $a \in \mathbb{R}$, se consideră matricea $A(a) = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{pmatrix}$ și sistemul
$$\begin{cases} ax + y + z = 1 \\ x + ay + z = 1 \\ x + y + az = 1 \end{cases}$$
  - Să se calculeze determinatul matricei $A(a)$, $a \in \mathbb{R}$.
  - Să se determine $a \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul dat poate fi rezolvat prin metoda Cramer.
  - Pentru $a=0$, să rezolve sistemul.
- Se consideră sistemul
$$\begin{cases} mx + y + z = m^2 - 3 \\ 5x - 2y + z = -2 \\ (m+1)x + 2y + 3z = -2 \end{cases}$$
 unde m este un parametru real.
  - Să se determine $m \in \mathbb{R}$, știind că $\begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 5 & -2 & 1 \\ m+1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = -12$.
  - Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât sistemul să admită soluția $(1;2;-3)$.
  - Pentru $m = -1$ să se rezolve sistemul de ecuații.
- Se consideră sistemul de ecuații
$$\begin{cases} x - 2y + 3z = -3 \\ 2x + y + z = 4 \\ mx - y + 4z = 1 \end{cases}$$
 unde m este un parametru real.
  - Să se determine $m \in \mathbb{R}$, astfel încât soluția sistemului să fie $(2;1;-1)$.
  - Să se rezolve ecuația $\begin{vmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 1 & 1 \\ m & -1 & 4 \end{vmatrix} = m^2 - 3m$, unde $m \in \mathbb{R}$.
  - Pentru $m = -5$ să se rezolve sistemul de ecuații.

5. Se consideră sistemul de ecuații
$$\begin{cases} x + y + z = 1 \\ x + 2y + az = 1 \\ x + 4y + a^2z = 1 \end{cases}$$
 și matricea $A(a) = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & a \\ 1 & 4 & a^2 \end{pmatrix} \in M_3(R)$.

- Să se calculeze $\det(A(4))$.
- Să se determine $a \in R$ pentru care matricea $A(a)$ este inversabilă.
- Pentru $a \in R \setminus \{1; 2\}$ să se rezolve sistemul.

6. Se consideră sistemul de ecuații
$$\begin{cases} x + ay + a^2z = a \\ x + by + b^2z = b \\ x + cy + c^2z = c \end{cases}$$
 unde $a, b, c \in R$, sunt distincte două câte două.

- Să se rezolve sistemul pentru $a = 0, b = 1$ și $c = 2$.
- Să se verifice că $\det(A) = (a-b)(b-c)(c-a)$, unde A este matricea asociată sistemului.
- Să se demonstreze că soluția sistemului nu depinde de numerele reale a, b și c .

7. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x + 3y + 2z = b \\ x - 2y + az = 5 \\ x + y + 4z = 4 \end{cases}$$
, unde $a, b \in R$.

- Să se calculeze determinatul matricei asociate sistemului.
- Pentru $a = -1$ și $b = 2$ să se rezolve sistemul.
- Să se determine numărul real b , știind că $(x_0; y_0; z_0)$ este soluție a sistemului și că $x_0 + y_0 + z_0 = 4$.

8. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x + 4y + 4z = 15 \\ 3x + (a+4)y + 5z = 22 \\ 3x + 2y + (3-a)z = 16 \end{cases}$$
, unde $a \in R$.

- Pentru $a = 1$ să se calculeze determinantul matricei asociate sistemului.
- Să se arate că tripletul $(7; 1; 1)$ nu poate fi soluție a sistemului, $\forall a \in R$.
- Să se determine soluția $(x_0; y_0; z_0)$ a sistemului pentru care $y_0 + z_0 = 3$.

9. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 = 2 \\ \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \frac{1}{x_3} = \frac{1}{2} \\ x_1x_2 + x_2x_3 + x_3x_1 = -2 \end{cases}$$
.

- Să se calculeze $x_1x_2x_3$.
- Să se determine $a, b, c \in R$, știind că ecuația $x^3 + ax^2 + bx + c = 0$ are soluțiile x_1, x_2, x_3 .
- Să se determine soluțiile sistemului.

10. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x - 2y + 3z = -3 \\ 2x + y + z = 4 \\ mx - y + 4z = 1 \end{cases}$$
, unde m este un parametru real și A matricea sistemului.

- Să se arate că pentru orice m număr real tripletul $(0; 3; 1)$ este soluție a sistemului.
- Să se determine valorile parametrului real m pentru care sistemul admite soluție unică.
- Pentru $m \neq 3$, să se rezolve sistemul.

11. Se consideră sistemul de ecuații
$$\begin{cases} 2x - 5y + 4z = 0 \\ -3x + y + z = -1 \\ 2x - z = a \end{cases}$$
, unde $a \in Z$ și notăm cu A matricea sistemului.

- a) Să se calculeze determinantul matricei A .
 b) Pentru $a=1$ să se rezolve sistemul.
 c) Să se determine cea mai mică valoare a lui $a \in \mathbb{Z}$ pentru care soluția sistemului este formată din trei numere naturale.
12. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x + y + 3z = 0 \\ 2x - y + mz = 0 \\ 4x + y + 5z = 0 \end{cases}$$
, unde m este un parametru real și A matricea sistemului.
- a) Să se calculeze determinantul matricei A pentru $m=1$.
 b) Să se determine parametrul real m știind că determinantul matricei sistemului este nul.
 c) Pentru $m \neq -1$ să se rezolve sistemul.
13. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} ax + 2y = 0 \\ 4x + y = 0 \end{cases}, \quad a \in \mathbb{R} \text{ și } A = \begin{pmatrix} a & 2 \\ 4 & 1 \end{pmatrix}, \quad A \in M_2(\mathbb{R}) \text{ matricea sistemului. Notăm}$$

$$A^2 = A \cdot A, \quad O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}.$$
- a) Pentru $a = -1$ să se rezolve sistemul de ecuații.
 b) Să se verifice egalitatea $A^2 - (a+1)A + (a-8)I_2 = O_2$.
 c) Să se determine $a \in \mathbb{R}$ știind că matricea A verifică egalitatea $A^2 = 9I_2$.
14. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x - ay - z = 0 \\ x + 4y - 2z = 16 \\ x - 2y + 2z = -6 \end{cases}$$
, unde $a \in \mathbb{R}$ și matricea sistemului $A = \begin{pmatrix} 1 & -a & -1 \\ 1 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 2 \end{pmatrix}$.
- a) Să se determine valorile reale ale lui a astfel încât matricea A să fie inversabilă.
 b) Să se calculeze A^2 , unde $A^2 = A \cdot A$.
 c) Să se rezolve sistemul pentru $a=1$.
15. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x + y + z = 0 \\ ax + 2y + 4z = 0 \\ a^2x + 4y + 16z = 0 \end{cases}, \quad \text{unde } a \in \mathbb{R} \text{ și matricea sistemului } A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & 2 & 4 \\ a^2 & 4 & 16 \end{pmatrix}.$$
- a) Pentru $a=1$ să se calculeze determinantul matricei A .
 b) Să se determine mulțimea valorilor reale ale numărului a pentru care $\det(A) \neq 0$.
 c) Să se rezolve sistemul pentru $a \in \mathbb{R} \setminus \{2; 4\}$.

5. Legi de compoziție. Grupuri. Inele. Corpuri.

1. Pe mulțimea numerelor reale definim operația $x \circ y = xy + 4x + 4y + 12$, pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$.
- a) Să se verifice că $x \circ y = (x+4)(y+4) - 4$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$.
 b) Să se calculeze $x \circ (-4)$.
 c) Știind că operația „ $\circ$ ” este asociativă, să se calculeze: $(-2020) \circ (-2019) \circ \dots \circ (-1) \circ 0 \circ 1 \circ \dots \circ 2019 \circ 2020$.
2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x \circ y = xy + 7(x+y) + 42$.
- a) Să se calculeze $\sqrt{2} \circ (-\sqrt{2})$.
 b) Să se verifice că $x \circ y = (x+7)(y+7) - 7$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$.
 c) Știind că legea „ $\circ$ ” este asociativă, să se rezolve în mulțimea numerelor reale, ecuația $x \circ x \circ x = x$.
3. Pe mulțimea numerelor întregi se definesc legile de compoziție $x * y = x + y - 3$ și $x \circ y = (x-3)(y-3) + 3$.
- a) Să se rezolve în mulțimea numerelor întregi ecuația $x \circ x = x * x$.

- b) Să se determine numărul întreg a care are proprietatea $x \circ a = 3$, oricare ar fi numărul întreg x .
- c) Să se rezolve sistemul de ecuații $\begin{cases} x * (y+1) = 4 \\ (x-y) \circ 1 = 5 \end{cases}$, unde $x, y \in \mathbb{Z}$.
4. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x * y = xy - 5(x+y) + 30$.
- a) Să se demonstreze că $x * y = (x-5)(y-5) + 5$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.
- b) Să se determine elementul neutru al legii de compoziție „ $*$ ”.
- c) Știind că legea de compoziție „ $*$ ” este asociativă să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x * x = x$.
5. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x * y = 2xy - x - y + 1$.
- a) Să se arate că $x * y = xy + (1-x)(1-y)$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.
- b) Să se arate că legea de compoziție „ $*$ ” este asociativă.
- c) Să se rezolve în $\mathbb{R}$ ecuația $x * (1-x) = 0$.
6. Pe mulțimea $\mathbb{Z}$ se consideră legile de compoziție $x \perp y = x + y + 1$, $x \circ y = ax + by - 1$, cu $a, b \in \mathbb{Z}$ și funcția $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ definită prin $f(x) = x + 2$.
- a) Să se demonstreze că $x \perp (-1) = (-1) \perp x = x$, $\forall x \in \mathbb{Z}$.
- b) Să se determine $a, b \in \mathbb{Z}$ pentru care legea de compoziție „ $\circ$ ” este asociativă.
- c) Dacă $a = b = 1$ să se arate că funcția f este morfism între grupurile $(\mathbb{Z}; \perp)$ și $(\mathbb{Z}, \circ)$.
7. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x \circ y = 2^{x+y}$.
- a) Să se calculeze $2012 \circ (-2012)$.
- b) Să se rezolve în $\mathbb{R}$ ecuația $x \circ x^2 = 64$.
- c) Să se demonstreze că nu există $x, y, z \in \mathbb{R}$ pentru care $(x \circ y) \circ z = 2^z$.
8. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x * y = \sqrt[3]{x^3 + y^3}$.
- a) Să se calculeze $x * 0$.
- b) Să se demonstreze că legea de compoziție „ $*$ ” este asociativă.
- c) Știind că $x_0 \in \mathbb{Q}$ și $x_n = x_0 * x_{n-1}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, să se arate că $x_7 \in \mathbb{Q}$.
9. Se consideră mulțimea $G = (0; +\infty) \setminus \{1\}$ și operația $x \circ y = x^{3 \ln y}$, $\forall x, y \in G$.
- a) Să se determine mulțimea soluțiilor reale ale ecuației $x \circ e = 1$, unde e este baza logaritmului natural.
- b) Să se demonstreze că $x \circ y \in G$, pentru $\forall x, y \in G$.
- c) Să se arate că operația „ $\circ$ ” este asociativă pe mulțimea G .
10. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x * y = 2xy - 4x - 6y + 21$, pentru $\forall x, y \in \mathbb{R}$.
- a) Să se arate că $x * y = 2(x-3)(y-3) + 3$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.
- b) Să se rezolve în $\mathbb{R}$ ecuația $5^x * 5^x = 11$.
- c) Să se determine elementele simetrizabile în raport cu legea „ $*$ ”.
11. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x \circ y = xy + 3x + 3y + 6$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.
- a) Să se arate că $x \circ y = (x+3)(y+3) - 3$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.
- b) Să se determine elementul neutru, știind că legea de compoziție „ $\circ$ ” este asociativă și comutativă.
- c) Să se determine $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ astfel încât $C_n^2 \circ C_n^2 = 13$.
12. Pe mulțimea numerelor întregi definim legile de compoziție $x * y = x + y - 3$ și $x \circ y = xy - 3(x+y) + 12$.
- a) Să se rezolve în $\mathbb{Z}$ ecuația $x \circ x = 12$.
- b) Să se arate că $1 \circ (2 * 3) = (1 \circ 2) * (1 \circ 3)$.
- c) Să se rezolve în mulțimea $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ sistemul $\begin{cases} (x-3) * y = 2 \\ (x-y) \circ 4 = 10 \end{cases}$.
13. Pe mulțimea numerelor întregi se definește legea de compoziție $x \circ y = x + y + 11$.
- a) Să se arate că legea de compoziție „ $\circ$ ” este asociativă.
- b) Să se rezolve ecuația $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{de 6 \text{ ori}} = 1$.

- c) Să se demonstreze că $(Z; \circ)$ este grup comutativ.
14. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legile de compoziție $x * y = xy - 2x - 2y + 6$ și $x \circ y = xy - 3(x + y) + 12$.
- a) Să se verifice că $(x * 2) - (3 \circ x) = -1, \forall x \in R$.
- b) Știind că e_1 este elementul neutru în raport cu legea de compoziție „ $*$ ” și e_2 este elementul neutru în raport cu legea de compoziție „ $\circ$ ” să se calculeze $e_1 * e_2 + e_1 \circ e_2$.
- c) Se consideră funcția $f: R \rightarrow R, f(x) = ax + 1$. Să se determine $a \in R$ astfel încât $f(x * y) = f(x) \circ f(y), \forall x, y \in R$.
15. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x \perp y = (x - 3)(y - 3) + 3, \forall x, y \in R$.
- a) Să se arate că $(x + 3) \perp \left(\frac{1}{x} + 3\right) = 4, \forall x \in R^*$.
- b) Să se arate că legea „ $\perp$ ” are elementul neutru $e=4$.
- c) Să se determine elementele simetrizabile ale mulțimii R în raport cu legea „ $\perp$ ”.
16. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x \circ y = x + y - 14, \forall x, y \in R$.
- a) Să se rezolve ecuația $x \circ x = 2$.
- b) Să se demonstreze că legea „ $\circ$ ” este asociativă.
- c) Să se demonstreze că $(R; \circ)$ este grup.
17. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x \circ y = xy - 10(x + y) + 110$.
- a) Să se verifice că $x \circ y = (x - 10)(y - 10) + 10, \forall x, y \in R$
- b) Să se calculeze $C_{10}^1 \circ C_{20}^1$.
- c) Să se rezolve ecuația $x \circ (x - 1) = 10$, unde $x \in R$.
18. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x * y = xy - x - y + 2$.
- a) Să se demonstreze că $x * y = (x - 1)(y - 1) + 1, \forall x, y \in R$.
- b) Să se demonstreze că legea „ $*$ ” este asociativă.
- c) Să se calculeze $\frac{\sqrt{1}}{2} * \frac{\sqrt{2}}{2} * \dots * \frac{\sqrt{2012}}{2}$.
19. Pe mulțimea Z se consideră legile de compoziție $x * y = x + y + 2$ și respectiv $x \circ y = xy + 2x + 2y + 2$.
- a) Să se demonstreze că $x \circ y = (x + 2)(y + 2) - 2$.
- b) Să se determine elementele neutre ale fiecăreia dintre cele două legi de compoziție.
- c) Să se rezolve sistemul $\begin{cases} x^2 * y^2 = 7 \\ x^2 \circ y^2 = 16 \end{cases}$.
20. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x \circ y = 2xy - 8x - 8y + 36$.
- a) Să se demonstreze că $x \circ y = 2(x - 4)(y - 4) + 4, \forall x, y \in R$.
- b) Să se rezolve ecuația $x \circ x = 36$.
- c) Știind că operația „ $\circ$ ” este asociativă, să se calculeze $\sqrt{1} \circ \sqrt{2} \circ \sqrt{3} \circ \dots \circ \sqrt{2012}$.
21. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x * y = 3xy + 3x + 3y + 2$.
- a) Să se demonstreze că $x * y = 3(x + 1)(y + 1) - 1, \forall x, y \in R$.
- b) Să se determine perechile $(x, y) \in R \times R$ pentru care $(x^2 - 2) * (y^2 - 5) = -1$.
- c) Știind că operația „ $*$ ” este asociativă, să se calculeze: $(-2020) \circ (-2019) \circ \dots \circ (-1) \circ 0 \circ 1 \circ \dots \circ 2019 \circ 2020$.
22. Pe mulțimea numerelor reale se consideră legile de compoziție $x \circ y = x + y + 3$ și respectiv $x * y = xy - 3(x + y) + 12$.
- a) Să se verifice că $x * y = (x - 3)(y - 3) + 3, \forall x, y \in R$.
- b) Să se rezolve în R ecuația $(x \circ (x + 1)) + (x * (x + 1)) = 11$.

- c) Să se rezolve sistemul de ecuații $\begin{cases} x \circ (y-1) = 0 \\ (x+1) * y = x * (y+1) \end{cases}, x, y \in R.$
23. Se consideră mulțimea $G = \{A_x \mid x \in Z\}$, unde matricea $A_x = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ x & 0 & 1 \end{pmatrix}, x \in Z.$
- a) Să verifice că $A_x \cdot A_y = A_{x+y}$, unde $x, y \in Z$.
- b) Să se determine elementul neutru din grupul $(G; \cdot)$.
- c) Să se demonstreze că funcția $f: Z \rightarrow G, f(x) = A_x$ este morfism de grupuri.
24. Se consideră matricea $A_x = \begin{pmatrix} 2012^x & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$, pentru $x \in R$ și mulțimea $G = \{A_x \mid x \in R\} \subset M_3(R).$
- a) Să verifice că $I_3 \in G$, unde $I_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$
- b) Să demonstreze că $A_x \cdot A_y = A_{x+y}$, unde $x, y \in R$.
- c) Să se arate că $G = \{A_x \mid x \in R\}$ este grup în raport cu înmulțirea matricelor.
25. Se consideră inelul $(Z_6, +, \cdot).$
- a) Să se calculeze numărul elementelor inversibile în raport cu înmulțirea din inelul $(Z_6, +, \cdot).$
- b) Se consideră S suma soluțiilor ecuației $\hat{2}x + \hat{1} = \hat{5}$ și P produsul soluțiilor ecuației $x^2 = x$, unde $x \in Z_6$. Să se calculeze $S+P$.
- c) Să se calculeze probabilitatea ca alegând un element din inelul $(Z_6, +, \cdot)$, acesta să fie soluție a ecuației $x^3 = \hat{0}$.
26. În mulțimea $M_2(Z_5)$ se consideră submulțimea $G = \left\{ X \in M_2(Z_5) \mid \begin{pmatrix} \hat{x} & \hat{y} \\ \hat{2}\hat{y} & \hat{x} \end{pmatrix} \right\}$ și matricele $I_2 = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{1} \end{pmatrix}$ și $O_2 = \begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{0} \end{pmatrix}.$
- a) Să se arate că $I_2 \in G$ și $O_2 \in G$.
- b) Să se arate că dacă $A, B \in G$ atunci $A+B \in G$.
- c) Să se verifice că mulțimea G împreună cu operația de adunare a matricelor este grup comutativ.
27. Se consideră $(Z_8, +, \cdot)$ inelul claselor de resturi modulo 8.
- a) Să se calculeze în Z_8 suma $S = \hat{1} + \hat{2} + \hat{3} + \hat{4} + \hat{5} + \hat{6} + \hat{7}$.
- b) Să se calculeze în Z_8 produsul elementelor inversabile ale inelului.
- c) Să se rezolve în Z_8 sistemul $\begin{cases} \hat{2}x + \hat{5}y = \hat{2} \\ \hat{3}x + \hat{2}y = \hat{5} \end{cases}.$
28. Fie mulțimea $G = \{a + b\sqrt{3} \mid a, b \in Z, a^2 - 3b^2 = 1\}$
- a) Să se verifice dacă 0 și 1 aparțin mulțimii G .
- b) Să se demonstreze că pentru $\forall x, y \in G$ avem $x \cdot y \in G$.

- c) Să se arate că dacă $x \in G$ atunci $\frac{1}{x} \in G$.
29. În mulțimea $M_2(R)$ se consideră $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $A = \begin{pmatrix} 4 & -6 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}$ și $X(a) = I_2 + aA$, unde $a \in R$.
- a) Să se calculeze A^3 , unde $A^3 = A \cdot A \cdot A$.
- b) Să se verifice dacă $X(a) \cdot X(b) = X(a+b+ab)$, $\forall a, b \in R$.
- c) Să se calculeze suma $X(1) + X(2) + X(3) + \dots + X(2012)$.
30. Se consideră mulțimea $G = \{A_x | x \in Z\}$, unde matricea $A_x = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ x & 0 & 1 \end{pmatrix}$, $x \in Z$.
- a) Să se verifice $A_x \cdot A_y = A_{x+y}$, unde $x, y \in Z$.
- b) Să se determine elementul neutru din grupul $(G; \cdot)$.
- c) Să se arate că funcția $f: Z \rightarrow G$, $f(x) = A_x$ este morfism între grupurile $(Z, +)$ și $(G, \cdot)$.
31. Fie mulțimea $M = \left\{ A(a) = \begin{pmatrix} a & 0 & a \\ 0 & 0 & 0 \\ a & 0 & a \end{pmatrix} \middle| a \in R \right\}$.
- a) Să se verifice dacă $A(a) \cdot A(b) = A(2ab)$, $\forall a, b \in R$.
- b) Să se arate că $A\left(\frac{1}{2}\right)$ este element neutru față de operația de înmulțire a matricelor pe M .
- c) Să se determine simetricul elementului $A(1) \in M$ în raport cu operația de înmulțire a matricelor pe mulțimea M .
32. Se consideră mulțime $G = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 3b & a \end{pmatrix} \middle| a, b \in Z, a^2 - 3b^2 = 1 \right\} \subset M_2(Z)$.
- a) Să se verifice $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in G$ și $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \notin G$.
- b) Să se arate că pentru $\forall A, B \in G$ are loc egalitatea $A \cdot B = B \cdot A$.
- c) Să se demonstreze că inversa oricărei matrice din G aparține mulțimii G .
33. Se consideră mulțimea $M = \left\{ A(a) = \begin{pmatrix} 2a & -a \\ 2a & -a \end{pmatrix} \middle| a \in R \right\}$. Pentru $A \in M$ se notează $A^n = \underbrace{A \cdot A \cdot \dots \cdot A}_{\text{denori}}$, unde $n \in N^*$.
- a) Să se arate că $(A(a))^2 = aA(a)$, $\forall a \in R$.
- b) Să se arate că dacă $X, Y \in M$, atunci $XY \in M$.
- c) Să se determine $a \in R$ astfel încât $(A(a))^2 + (A(a))^3 = 2A(a)$.

6. POLINOAME

1. Se consideră polinomul $f = X^4 - X^3 + aX^2 + bX + c$, unde $a, b, c \in R$.
- a) Pentru $a = c = 1$ și $b = -1$ să se determine câtul și restul împărțirii polinomului f la $X^2 + 1$.

- b) Să se determine numerele a, b, c știind că restul împărțirii polinomului f la $X^2 + 1$ este X , iar restul împărțirii polinomului f la $X - 1$ este -1 .
- c) Să se demonstreze că dacă $a \in \left(\frac{1}{2}, +\infty\right)$, atunci f nu are toate rădăcinile reale.
2. În mulțimea $R[X]$ se consideră polinoamele $f = X^4 + X^3 + X^2 + X + 1$ și $g = X^2 - X - 1$.
- a) Să se determine câtul și restul împărțirii polinomului f la polinomul g .
- b) Să se arate că dacă y este rădăcină a polinomului g , atunci $y^3 = 2y + 1$.
- c) Să se demonstreze că dacă y este rădăcină a polinomului g , atunci $f(y)$ nu este număr rațional.
3. Se consideră polinoamele cu coeficienți reali $f = X^4 + aX^3 - 28X^2 + bX + 96$ și $g = X^2 + 2X - 24$.
- a) Să se scrie forma algebrică a polinomului $h = (X^2 + 2X - 24)(X^2 - 4)$.
- b) Să se determine $a, b \in R$ astfel încât polinoamele f și $h = (X^2 + 2X - 24)(X^2 - 4)$ să fie egale.
- c) Să se rezolve în R ecuația $16^x + 2 \cdot 8^x - 28 \cdot 4^x - 8 \cdot 2^x + 96 = 0$.
4. Fie polinoamele $f = X^3 + aX^2 + X + 1$ și $g = X + 3$ din inelul $Z_5[X]$.
- a) Să se determine $a \in Z_5$, astfel încât polinomul f să fie divizibil cu polinomul g .
- b) Pentru $a = 1$, să se arate că $f = (X + 1)(X^2 + 1)$.
- c) Pentru $a = 1$, să se rezolve în inelul $(Z_5, +, \cdot)$ ecuația $f(x) = 0$.
5. Se consideră polinoamele $f, g \in Z_5[X]$, $f = (\hat{3}a + \hat{3}b)X^2 + \hat{2}X + \hat{2}a + \hat{3}b$ și $g = \hat{2}X^2 + \hat{2}X + \hat{3}a + \hat{2}b$.
- a) Să se determine $a, b \in Z_5$ astfel încât cele două polinoame să fie egale.
- b) Pentru $a = b = \hat{2}$, să se calculeze în Z_5 suma $f(\hat{0}) + f(\hat{1}) + f(\hat{2}) + f(\hat{3}) + f(\hat{4})$.
- c) Pentru $a = b = \hat{2}$, să se rezolve în Z_5 ecuația $f(x) = \hat{0}$.
6. Se consideră polinoamele $f = (X + 1)^{2012} + (X - 1)^{2012}$ și $g = X + 1$. Polinomul f are forma algebrică $f = a_{2012}X^{2012} + a_{2011}X^{2011} + \dots + a_1X + a_0$, cu $a_0, a_1, \dots, a_{2012} \in R$.
- a) Să se determine a_0 .
- b) Să se calculeze restul împărțirii polinomului f la polinomul g .
- c) Să se calculeze suma coeficienților polinomului f .
7. Se consideră polinoamele $f, g \in R[X]$, $f = (X - 1)^{10} + (X - 2)^{10}$ și $g = X^2 - 3X + 2$.
- a) Să se descompună polinomul g în produs de factori ireductibili în $R[X]$.
- b) Să se demonstreze că polinomul f nu este divizibil cu polinomul g .
- c) Să se determine restul împărțirii polinomului f la polinomul g .
8. Se consideră polinomul $f = X^4 + mX^2 + n$, unde $m, n \in R$. Rădăcinile polinomului sunt x_1, x_2, x_3, x_4 .
- a) Să se determine $m, n \in R$ știind că polinomul f admite rădăcinile $x_1 = 0$ și $x_2 = 1$.
- b) Să se determine $m \in R$ astfel încât rădăcinile polinomului să verifice relația $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + x_4^2 = 2$.
- c) Pentru $m=1$ și $n=1$ să se descompună polinomul f în produs de factori ireductibili în $R[X]$.
9. Se consideră polinoamele cu coeficienți raționali $f = X^4 + aX^3 + bX^2 - 5X + 6$ și $g = X^3 + X - 2$.
- a) Să se determine $a, b \in Q$, astfel încât polinomul f să fie divizibil cu polinomul g .
- b) Pentru $a = -3$ și $b = 1$ să se descompună polinomul f în produs de factori ireductibili în $Q[X]$.
- c) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $3^{3x} - 3^{2x+1} + 3^x - 5 + 6 \cdot 3^{-x} = 0$.

10. Se consideră polinomul $f = X^3 - 9X^2 - X + 9$ care are rădăcinile $x_1, x_2, x_3 \in R$.
- Să se determine câtul și restul împărțirii polinomului f la $X^2 - 1$.
  - Să se verifice că $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = 9(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - 18$.
  - Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $f(3^x) = 0$.
11. Se consideră polinomul cu coeficienți raționali $f = X^3 + aX^2 - 5X + 14$ și suma $S_n = x_1^n + x_2^n + x_3^n, n \in N^*$, unde x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile polinomului f .
- Să se determine numărul rațional a astfel încât polinomul f să admită rădăcina $x_1 = -2$.
  - Pentru $a = -4$ să se rezolve ecuația $f(x) = 0$.
  - Pentru $a = -4$ să se demonstreze egalitatea $S_3 + 42 = 4S_2 + 5S_1$.
12. Se consideră polinoamele $f = \hat{3}X^5 + \hat{3}X^3 + \hat{3}X + \hat{4} \in Z_5[X]$ și $g = \hat{3}X^3 + \hat{3}X^2 + \hat{2}X + \hat{3} \in Z_5[X]$.
- Să se calculeze $f(\hat{0}) + f(\hat{1})$.
  - Să se rezolve în mulțimea Z_5 ecuația $f(x) = \hat{0}$.
  - Să se determine câtul și restul împărțirii polinomului f la polinomul g .
13. Se consideră polinomul $f = mX^3 + 11X^2 + 7X + m$ care are coeficienți reali.
- Să se determine $m \in R$ astfel încât polinomul f să fie divizibil cu polinomul $g = X - 1$.
  - Pentru $m = -9$ să se descompună polinomul f în produs de factori ireductibili în $R[X]$.
  - Pentru $m = -9$ să se calculeze suma pătratelor rădăcinilor polinomului f .
14. Fie polinomul $f_a = X^3 + aX^2 - aX - 4$ care are coeficienți numere reale.
- Să se determine $a \in R$ astfel încât $x_1 + x_2 + x_3 = -2$, unde x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile reale ale polinomului f_a .
  - Să se determine $a \in R$ astfel încât polinomul f_a să fie divizibil cu polinomul $X^2 - 2$.
  - Să determine $a \in Z$ pentru care polinomul f_a are o rădăcină rațională pozitivă.
15. Se consideră polinomul $f = X^4 + aX^3 - X - 1$, unde $a \in Z$.
- Să se determine a știind că $x=1$ este rădăcină a polinomului f .
  - Pentru $a=1$ să se determine rădăcinile reale ale polinomului f .
  - Să se demonstreze că $f(x) \neq 0, \forall x \in Q \setminus Z$.
16. Se consideră inelul polinoamelor $z_3[X]$.
- Pentru $g \in Z_3[X], g = (X + \hat{2})^2(X + \hat{1})$, să se calculeze $g(\hat{0})$.
  - Dacă $f \in Z_3[X], f = X^3 + \hat{2}X$, să se arate că $f(x) = \hat{0}, \forall x \in Z_3$.
  - Să se determine toate polinoamele $h \in Z_3[X]$, care au gradul egal cu 3 și pentru care $h(\hat{0}) = h(\hat{1}) = h(\hat{2})$.
17. Se consideră polinomul $f = 4X^4 + 4mX^3 + (m^2 + 7)X^2 + 4mX + 4$, unde $m \in R$.
- Să se determine $m \in R$ știind că $x=1$ este rădăcină a polinomului f .
  - Să se determine $m \in R$ știind că suma rădăcinilor polinomului f este egală cu 0.
  - Pentru $m = -5$ să se rezolve ecuația $f(x) = 0$.
18. Se consideră polinomul $f = (X^2 - 2X + 1)^2 - a^2$, unde $a \in R$.
- Știind că $a=0$ să se determine soluțiile ecuației $f(x) = 0$.
  - Să se verifice că $f = (X^2 - 2X + 1 + a)(X^2 - 2X + 1 - a)$.
  - Să se determine $a \in R$ pentru care polinomul f are toate rădăcinile reale.
19. Se consideră polinomul $f = X^4 - 12X^2 + 35 \in R[X]$.
- Să se arate că $f = (X^2 - 6)^2 - 1$.
  - Să se demonstreze că polinomul f nu are rădăcini întregi.

- c) Să se descompună polinomul f în produs de factori ireductibili în $R[X]$.
20. Se consideră polinomul $f = X^4 + 2X^3 + aX^2 + bX + c \in R[X]$, cu rădăcinile x_1, x_2, x_3, x_4 .
- a) Să se calculeze suma $x_1 + x_2 + x_3 + x_4$.
- b) Să se determine rădăcinile polinomului f știind că $a = -1$, $b = -2$ și $c = 0$.
- c) Știind că rădăcinile polinomului f sunt în progresie aritmetică, să se demonstreze că $b = a - 1$.
21. Se consideră polinomul $f = X^3 - 2X^2 + aX + b$ cu rădăcinile x_1, x_2, x_3 , unde $a, b \in R$.
- a) Pentru $a = 1$ și $b = 0$ să se determine x_1, x_2, x_3 .
- b) Știind că $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = 2$, să se arate că $a = 1$.
- c) Știind că $f = (X - x_1)(X - x_2)(X - x_3)$, să se determine numerele reale a și b .
22. În inelul $R[X]$ se consideră polinomul $f = X^3 - X - 5$, cu rădăcinile x_1, x_2, x_3 .
- a) Să se calculeze $f\left(-\frac{1}{2}\right)$.
- b) Să se determine numărul real a pentru care restul împărțirii polinomului f la $X - a$ să fie -5 .
- c) Să se arate că valoarea determinantului $\begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$ este număr întreg.
23. Se consideră polinomul $f = X^3 + X^2 + mX + 1, m \in R$ și x_1, x_2, x_3 rădăcinile sale. Se definește $S_n = x_1^n + x_2^n + x_3^n$, pentru $n \in N^*$.
- a) Să se determine numărul real m astfel încât $x_1 = 2$.
- b) Să se arate că $S_3 + S_2 + mS_1 + 3 = 0$.
- c) Să se arate că pentru orice număr par $m \in Z$ polinomul f nu are rădăcini raționale.
24. Se consideră polinoamele $f, g \in R[X]$, $f = X^4 + X^3 + X^2 + X + 1$ și $g = X^3 + X^2 + X + 1$.
- a) Să se demonstreze că $f = X \cdot g + 1$.
- b) Să se determine rădăcinile reale ale polinomului g .
- c) Să se calculeze $f(a)$, știind că a este o rădăcină a polinomului g .
25. Se consideră polinoamele $f, g \in Z_5[X]$, $f = \hat{3}X^3 + \hat{4}X^2 + \hat{3}X + \hat{2}$ și $g = X^2 + \hat{2}X$.
- a) Să se calculeze $f(\hat{1}) \cdot g(\hat{0})$.
- b) Să se verifice că $f = (\hat{3}X + \hat{3}) \cdot g + \hat{2}X + \hat{2}$.
- c) Să se determine numărul rădăcinilor din Z_5 ale polinomului f .
26. Se consideră polinoamele $f = X^3 + 3X^2 + 3X + 1$, cu rădăcinile $x_1, x_2, x_3 \in R$ și $g = X^2 - 2X + 1$, cu rădăcinile $y_1, y_2 \in R$.
- a) Să se calculeze diferența $S - S'$ unde $S = x_1 + x_2 + x_3$ și $S' = y_1 + y_2$.
- b) Să se determine câtul și restul împărțirii polinomului f la g .
- c) Să se calculeze produsul $f(y_1) \cdot f(y_2)$.
27. Se consideră polinomul $f = X^4 - 2X^2 + 1$, cu rădăcinile $x_1, x_2, x_3, x_4 \in R$.
- a) Să se arate că polinomul f este divizibil cu $g = X^2 - 1$.
- b) Să se calculeze produsul $S \cdot P$ unde $S = x_1 + x_2 + x_3 + x_4$ și $P = x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot x_4$.
- c) Să se calculeze suma $T = x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 + x_4^4$.

28. Se consideră polinomul $f \in R[X]$, $f(X) = (X+1)^{2012} - (X-1)^{2012}$ care are forma algebrică $f(X) = a_{2012}X^{2012} + a_{2011}X^{2011} + \dots + a_1X + a_0$.

- Să se determine a_0 .
- Să se arate că $f(1) + f(-1)$ este număr întreg par.
- Să se determine rădăcinile reale ale polinomului f .

29. Se consideră polinomul $f = X^4 + aX^3 + bX + c$, cu $a, b, c \in R$.

- Pentru $c=501$, să se demonstreze că $f(1) + f(-1) = 1004$.
- Pentru $a = -2$, $b=2$ și $c = -1$ să se determine rădăcinile reale ale polinomului f .
- Să se demonstreze că nu există valori reale ale coeficienților a, b, c astfel ca f să se dividă cu polinomul $g = X^3 - X$.

30. Se consideră polinomul $f = X^3 + aX^2 + bX + c$, cu $a, b, c \in R$ având rădăcinile $x_1, x_2, x_3 \in R$.

- Să se determine numărul real c știind că $f(1) + f(-1) = 2a + 1$.
- Știind că $a = -3$, $b=1$, $c=1$, să se determine rădăcinile reale ale polinomului f .

- Să se exprime în funcție de numerele reale a, b, c determinantul $D = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$.

31. Se consideră polinomul $f = (1 + X + X^2)^{1006}$, cu forma algebrică $f = a_0 + a_1X + a_2X^2 + \dots + a_{2012}X^{2012}$.

- Să se calculeze $f(-1)$.
- Să se arate că $a_0 + a_1 + a_2 + \dots + a_{2012}$ este un număr întreg impar.
- Să se determine restul împărțirii polinomului f la polinomul $X^2 - 1$.

SUBIECT III.

Analiza matematica Cl. A XI-a si a XII-a. Programa *M_ stiintele naturii, tehnologic*

1. Derivate. Studiul functiilor cu ajutorul derivatelor.

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} 3^x + 1, & x \leq 1 \\ ax + 2, & x > 1 \end{cases}$.
  - a) Să se determine valoarea parametrului real a astfel încât funcția f să fie continuă în punctul $x_0 = 1$.
  - b) Să se determine ecuația asimptotei către $-\infty$ la graficul funcției f .
  - c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow -\infty} ((f(x) - 1) \cdot x)$.
2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ de forma $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{e} \cdot e^x - 1, & x \leq 1 \\ \ln x, & x > 1 \end{cases}$.
  - a) Să se studieze continuitatea funcției f în punctul $x_0 = 1$.
  - b) Să se determine ecuația asimptotei oblice către $-\infty$ la graficul funcției f .
  - c) Să se arate că funcția f este concavă pe $(1; +\infty)$.
3. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ de forma $f(x) = \begin{cases} e^x - 1, & x < 0 \\ x^2 + x + a, & x \geq 0 \end{cases}$ unde $a \in \mathbb{R}$.
  - a) Să se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel încât funcția f să fie continuă în punctul $x_0 = 0$.
  - b) Să se scrie ecuația tangentei la graficul funcției în punctul de abscisă -1 .
  - c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x) + 1}{x^2 + x}$.
4. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2 - x, & x \geq 1 \\ -x^2 + x, & x < 1 \end{cases}$.
  - a) Să se studieze continuitatea funcției f în punctul $x_0 = 1$.
  - b) Să se calculeze $f'(0) + f'(2)$.
  - c) Să se studieze derivabilitatea funcției f în punctul $x_0 = 1$.
5. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2}{x+1}$.
  - a) Să se calculeze derivata funcției f .
  - b) Să se determine intervalele de monotonie ale funcției f .
  - c) Să se demonstreze că $f(x) \leq -4$ pentru $\forall x < -1$.
6. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x - e^{-x}$.
  - a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x}$.
  - b) Să se arate că funcția f este crescătoare pe $\mathbb{R}$.

- c) Să se calculeze $S = g(0) + g(1) + \dots + g(2012)$, unde $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = f'(x) - f''(x)$ și f'' reprezintă derivata a doua a funcției f .
7. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + e^{-x}$.
- Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbb{R}$.
  - Să se arate că f este descrescătoare pe $(-\infty; 0]$ și crescătoare pe $[0; +\infty)$.
  - Să se determine ecuația asimptotei oblice către $+\infty$ la graficul funcției f .
8. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^{2012} - 2012(x-1) - 1$.
- Să se calculeze $f(0) + f'(0)$.
  - Să scrie ecuația tangentei la graficul funcției f în punctul de abscisă $x_0 = 1$.
  - Să se arate că f este convexă pe $\mathbb{R}$.
9. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x + x^2$.
- Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
  - Să se demonstreze că funcția f nu are asimptotă către $+\infty$.
  - Să se demonstreze că funcția f este convexă pe $\mathbb{R}$.
10. Se consideră funcția $f : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = x - 2 \ln x$.
- Să se calculeze $f'(x)$, $x \in (0; +\infty)$
  - Să se demonstreze că funcția f este convexă pe intervalul $(0; +\infty)$.
  - Să se demonstreze că $f(x) \geq \ln \frac{e^2}{4}$, $\forall x \in (0; +\infty)$
11. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \frac{e^x}{x+1}$.
- Să se verifice că $f'(x) = \frac{xe^x}{(x+1)^2}$, $\forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$.
  - Să se determine ecuația asimptotei către $-\infty$ la graficul funcției f .
  - Să se demonstreze că $f(x) \geq 1$, pentru $\forall x > -1$.
12. Se consideră funcția $f : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \frac{\ln x}{x}$.
- Să se calculeze $f'(e)$.
  - Să se determine ecuația asimptotei orizontale spre $+\infty$ a graficului f .
  - Să se demonstreze că $x^e \leq e^x$ pentru $\forall x > 0$.
13. Se consideră funcțiile $f_n : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ date prin $f_0(x) = e^{-x} - 1$ și $f_{n+1}(x) = f_n'(x)$ pentru $\forall n \in \mathbb{N}$.
- Să se calculeze $f_1(x)$, $x \in \mathbb{R}$.
  - Să se determine ecuația asimptotei orizontale către $+\infty$ a graficului funcției f_0 .
  - Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f_2(x) + x - 1}{x^2}$.
14. Se consideră funcția $f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \frac{e^x}{x^2}$.
- Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbb{R}$.
  - Să se demonstreze că funcția f este descrescătoare pe $(0; 2]$.
  - Să se arate că $2e^{\sqrt{3}} \leq 3e^{\sqrt{2}}$.
15. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \setminus \{1\} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \frac{x^2 + x + 2}{x - 1}$

- a) Să se calculeze $f'(x), x \in R \setminus \{1\}$.
- b) Să se demonstreze că funcția f admite două puncte de extrem.
- c) Să se determine ecuația asimptotei oblice către $+\infty$ la graficul funcției f .
16. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = (x^2 - 2x + 1)e^x$.
- a) Să se calculeze $f'(x), x \in R$.
- b) Să se determine numărul punctelor de extrem ale funcției f .
- c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow +\infty} x \left(\frac{f'(x)}{f(x)} - 1 \right)$.
17. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = e^x - x$.
- a) Să se calculeze $f'(x), x \in R$.
- b) Să se demonstreze că $f(x) \geq 1$ pentru $\forall x \in R$.
- c) Să se scrie ecuația asimptotei oblice către $-\infty$ la graficul funcției f .
18. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = x^2 + e^x$.
- a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x}$.
- b) Să se arate că funcția f este convexă pe R .
- c) Să se rezolve în R ecuația $f'(x) - f''(x) + f(x) = e^x - 3$.
19. Se consideră funcția $f : (0; +\infty) \rightarrow R, f(x) = x^2 \ln x$.
- a) Să se arate că $f'(x) = x(2 \ln x + 1), \forall x \in (0; +\infty)$.
- b) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f'(x)}{x \ln x}$.
- c) Să se demonstreze că $f(x) \geq -\frac{1}{2e}$, pentru $\forall x > 0$.
20. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = x - \frac{1}{e^x}$.
- a) Să se calculeze $f(0) + f'(0)$.
- b) Să se arate că funcția f este concavă pe R .
- c) Să se demonstreze că panta tangentei în orice punct graficul funcției f este mai mare decât 1.
21. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = (x^2 + 2x + 3)e^x$.
- a) Să se calculeze $f'(x), x \in R$.
- b) Să se determine $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x}$.
- c) Să se demonstreze că funcția f' este crescătoare pe R .
22. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$.
- a) Să se calculeze $f'(x), x \in R$.
- b) Să se determine intervalele de monotonie ale funcției f .
- c) Știind că $g : R^* \rightarrow R$ este funcția definită prin $g(x) = f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right)$, să se determine
- $$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) + g(x^2) + g(x^3) + \dots + g(x^{2011}) + x^{2012}}{x^{2011}}.$$
23. Se consideră funcția $f : (1; +\infty) \rightarrow R, f(x) = \frac{2x - 1}{x - 1}$.

- a) Să se calculeze $f'(x), x \in (1; +\infty)$.
- b) Să se verifice că $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = -1$.
- c) Să se arate că funcția f este descrescătoare pe intervalul $(1; +\infty)$.
24. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 + e^x$.
- a) Să se verifice că $f'(0) = 1$.
- b) Să se arate că funcția f este convexă pe $\mathbb{R}$.
- c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f'(x)}{e^x}$.
25. Se consideră funcțiile $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = (x-1)e^x$ și $g(x) = xe^x$.
- a) Să se verifice că $f'(x) = g(x)$ pentru $\forall x \in \mathbb{R}$.
- b) Să se determine ecuația asimptotei către $-\infty$ la graficul funcției g .
- c) Dacă $I \subset \mathbb{R}$ este un interval, să se demonstreze că funcția g este crescătoare pe I dacă și numai dacă funcția f este convexă pe I .
26. Se consideră funcția $f : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = (x-2)\ln x$.
- a) Să se calculeze $f'(x), x \in (0; +\infty)$.
- b) Să se determine $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- c) Să se arate că f' este crescătoare pe $(0; +\infty)$.
27. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} 1 + \sqrt{x}, & x \geq 0 \\ e^x, & x < 0 \end{cases}$.
- a) Să se studieze continuitatea funcției f în punctul $x_0 = 0$.
- b) Să se determine ecuația asimptotei către $-\infty$ la graficul funcției f .
- c) Să se demonstreze că funcția f este concavă pe intervalul $(0; +\infty)$.
28. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} ax - 6, & x < 4 \\ \sqrt{x}, & x \geq 4 \end{cases}$, unde a este parametru real.
- a) Să se determine valoarea reală a lui a , astfel încât funcția f să fie continuă în punctul $x_0 = 4$.
- b) Să se calculeze $f'(9)$.
- c) Să se scrie ecuația tangentei la graficul funcției f în punctul $A(9; 3)$.
29. a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x^2 - 2x - 1}{3x^2 - 4x + 1}$.
- b) Să se determine intervalele de convexitate și de concavitate ale funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^4 - 6x^2 + 18x + 12$.
- c) Să se determine semnul funcției $g : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = (x^2 - 1)\ln x$.
30. Se consideră funcția $f : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{e^x}{x}$.
- a) Să se verifice că $f'(x) = \frac{e^x(x-1)}{x^2}$, pentru $\forall x > 0$.
- b) Să se determine asimptota verticală la graficul funcției f .
- c) Să se demonstreze că $e^x \geq ex$ pentru $\forall x > 0$.

2.Primitive. Integrala definita

31. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 3^x + 3^{-x}$.

- Să se calculeze $\int_{-1}^1 f(x)dx$.
- Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției $g : [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = 3^{-x}$.
- Să se arate că orice primitivă F a funcției f este concavă pe $(-\infty;0]$ și convexă pe $[0;+\infty)$.

32. Se consideră funcțiile $f, F : [1;+\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, date prin $f(x) = \ln x + \frac{1}{x}$ și $F(x) = (x+1)\ln x - x + 1$.

- Să se arate că funcția F este o primitivă a funcției f , care se anulează în $x=1$.

- Să se calculeze $\int_1^2 f(e^x)dx$.

- Să se arate că $\lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x > 1}} \frac{1}{x-1} \int_1^x f(t)dt = f(1)$.

33. Se consideră integralele $I_n = \int_1^2 x^n e^x dx$, $n \in \mathbb{N}$.

- Să se calculeze I_0 .
- Să se determine I_1 .
- Să se arate că $(n+1)I_n + I_{n+1} = e(2^{n+1}e - 1)$ pentru $\forall n \in \mathbb{N}$.

34. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = xe^x$.

- Să se determine $\int_0^1 f(x)e^{-x}dx$.

- Să se arate că $\int_0^1 f''(x)dx = 2e - 1$, unde f'' este derivata a doua a funcției f .

- Să se calculeze $\int_1^2 \frac{f(x^2)}{x} dx$.

35. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2 + 2x + 1}{x^2 + 1}$.

- a) Să se calculeze $\int_0^1 (x^2 + 1)f(x)dx$
- b) Să se verifice că $\int_0^1 f(x)dx = \ln(2e)$.
- c) Să se arate că $\int_0^1 f'(x) \cdot e^{f(x)} dx = e(e - 1)$.

36. Se consideră integralele $I = \int_0^1 \frac{e^x}{x+1} dx$ și $J = \int_0^1 \frac{xe^x}{x+1} dx$.

- a) Să se verifice că $I + J = e - 1$.
- b) Utilizând inegalitatea $e^x \geq x + 1$, adevărată pentru $\forall x \in \mathbb{R}$, să se arate că $J \geq \frac{1}{2}$.
- c) Folosind eventual, metoda integrării prin părți să se demonstreze că $I = \frac{e-2}{2} + \int_0^1 \frac{e^x}{(x+1)^2} dx$.

37. Se consideră funcțiile $f_n: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$ definite prin $f_1(x) = 1 - x$, $f_{n+1}(x) = f_n(x) + (-1)^{n+1} x^{n+1}$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.

- a) Să se calculeze $\int_0^1 f_1(x)dx$.
- b) Să se determine volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției f_1 .
- c) Să se arate că $\int_0^1 (x+1)f_{2008}(x)dx = \frac{2011}{2010}$.

38. Pentru orice număr natural nenul n se consideră integralele $I_n = \int_0^1 \frac{x^n}{x+1} dx$.

- a) Să se calculeze I_1 .
- b) Să se arate că $I_{n+1} + I_n = \frac{1}{n+1}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
- c) Utilizând eventual inegalitatea $\frac{x^n}{2} \leq \frac{x^n}{x+1} \leq x^n$, adevărată pentru $\forall x \in [0;1]$ și $n \in \mathbb{N}^*$, să se demonstreze că $\frac{1}{2} \leq 2011 \cdot I_{2010} \leq 1$.

39. Se consideră funcțiile $f, g: (0;+\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ definite prin $f(x) = x^2 + x \ln x$ și $g(x) = 2x + \ln x + 1$.

- a) Să se arate că f este o primitivă a funcției g .
- b) Să se calculeze $\int_1^e f(x) \cdot g(x)dx$.
- c) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției g , axa Ox și dreptele de ecuații $x=1$ și $x=e$.

40. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \begin{cases} x+2, & x < 0 \\ e^x + 1, & x \geq 0 \end{cases}$.

- a) Să se arate că funcția f admite primitive.

- b) Să se calculeze $\int_{-1}^1 f(x)dx$.
- c) Să se demonstreze că $\int_0^1 xf(x^2)dx = \frac{e}{2}$.
41. Se consideră funcțiile $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definite prin $f(x) = \ln(x^2 + 1)$ și $g(x) = \frac{2x}{x^2 + 1}$.
- a) Să se arate că $\int_0^1 f'(x)dx = \ln 2$.
- b) Să se demonstreze că $\int g(x)dx = f(x) + C$.
- c) Să se calculeze $\int_1^2 \frac{g(x)}{f^2(x)} dx$.
42. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \begin{cases} x-1, & x \geq 1 \\ -x+1, & x < 1 \end{cases}$.
- a) Să se calculeze $\int_1^2 f(x)dx$.
- b) Să se determine $a \in (0;1)$ astfel încât $\int_{-a}^a f(x)dx = 1$.
- c) Utilizând faptul că $e^x \geq 1$ pentru $\forall x \geq 0$ să se calculeze $\int_0^1 xf(e^x)dx$.
43. Se consideră funcțiile $f, F : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 1 - \frac{1}{x}$ și $F(x) = x - \ln x$.
- a) Să se arate că funcția F este o primitivă a funcției f .
- b) Să se calculeze $\int_1^2 F(x) \cdot f(x)dx$.
- c) Să se determine aria suprafeței plane cuprinsă între graficul funcției F , axa Ox și dreptele de ecuații $x=1$ și $x=e$.
44. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x - x$.
- a) Să se verifice că $\int_0^1 f(x)dx = e - \frac{3}{2}$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 xf(x)dx$.
- c) Să se arate că dacă $F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este o primitivă a funcției f , atunci $\int_e^{e^2} \frac{f(\ln x)}{x} dx = F(2) - F(1)$.
45. Se consideră funcțiile $f, g : [1; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{\ln x}{x}$ și $g(x) = \frac{1 - \ln x}{x^2}$.
- a) Să se arate că f este o primitivă a funcției g .
- b) Să se calculeze $\int_1^e f(x)g(x)dx$.

- c) Să se rezolve în $[1; +\infty)$ ecuația $\int_1^a f(x)dx = 2$.
46. Pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ se consideră integralele $I_n = \int_2^3 \frac{x^n}{x^2 - 1} dx$.
- a) Să se arate că $I_0 = \frac{1}{2} \ln \frac{3}{2}$.
- b) Să se calculeze I_1 .
- c) Să se demonstreze că $I_{n+2} - I_n = \frac{3^{n+1} - 2^{n+1}}{n+1}, \forall n \in \mathbb{N}$.
47. Se consideră integralele $I_n = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{1}{x^n(x^2 + 1)} dx$, unde $n \in \mathbb{N}$.
- a) Să se verifice că $I_0 + I_2 = \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{3}}$.
- b) Utilizând identitatea $\frac{1}{x(x^2 + 1)} = \frac{1}{x} - \frac{x}{x^2 + 1}$ adevărată pentru $\forall x \neq 0$, să se determine I_1 .
- c) Să se arate că $I_n + I_{n-2} = \frac{1}{n-1} \left(1 - \frac{1}{(\sqrt{3})^{n-1}} \right), \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.
48. Se consideră funcțiile $f, g : (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt{x} + \ln x$ și $g(x) = \frac{\sqrt{x} + 2}{2x}$.
- a) Să se arate că funcția f este o primitivă a funcției g .
- b) Să se calculeze $\int_1^4 f(x) \cdot g(x) dx$.
- c) Să se demonstreze că $\int_1^4 g(x) \cdot f''(x) dx = -1$, unde f'' este derivata a doua a funcției f .
49. Se consideră funcțiile $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = e^{x^2}$ și $g(x) = x$.
- a) Să se verifice că $\int_0^1 f(\sqrt{x}) dx = e - 1$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x) \cdot g(x) dx$.
- c) Să se demonstreze că $\int_1^4 f(x^n) \cdot g^{2n-1}(x) dx = \frac{e-1}{2n}, \forall n \in \mathbb{N}^*$.
50. Se consideră funcțiile $f, F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = e^x + x^2 + 2x$ și $F(x) = e^x + \frac{x^3}{3} + x^2 + 1$.
- a) Să se arate că funcția F este o primitivă a funcției f .
- b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x) dx$.

- c) Să se calculeze aria suprafeței plane mărginită de graficul funcției $h:[0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = \frac{f(x) - x^2 - 2x}{e^x + 1}$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.
51. Se consideră funcția $f:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x+1, & x < 0 \\ \frac{1}{x+1} - \sqrt{x}, & x \geq 0 \end{cases}$.
- a) Să se demonstreze că funcția f admite primitive pe $\mathbb{R}$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x)dx$.
- c) Să se determine aria suprafeței plane cuprinsă între graficul funcției $g:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = -xf(x^2)$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=1$ și $x=2$.
52. Se consideră funcțiile $f_m:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f_m(x) = m^2x^2 + mx + 1$, unde $m \in \mathbb{R}^*$.
- a) Să se demonstreze că primitivele funcțiilor f_m sunt funcții crescătoare, pentru $\forall m \in \mathbb{R}^*$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 (f_1(x) - x^2 - 1)e^x dx$.
- c) Să se determine $m \in \mathbb{R}^*$ pentru care aria suprafeței plane determinată de graficul funcției f_m , axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$, $x=1$ are valoare minimă.
53. Se consideră funcția $f:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^3, & x \leq 0 \\ x + \sqrt{x}, & x > 0 \end{cases}$.
- a) Să se arate că funcția f admite primitive pe $\mathbb{R}$.
- b) Să se calculeze $\int_{-1}^1 f(x)dx$.
- c) Să se demonstreze că dacă $\int_a^b f(x)dx = \int_c^d f(x)dx$, unde a, b, c sunt numere reale și funcția $F:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este o primitivă a funcției f , atunci numerele $F(a), F(b), F(c)$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.
54. Pentru orice număr natural nenul n se consideră funcțiile $f_n:[0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = x^n e^x$ și integralele $I_n = \int_0^1 f(x)dx$.
- a) Să se verifice că $\int_0^1 e^{-x} f_1(x)dx = \frac{1}{2}$.
- b) Să se calculeze I_1 .
- c) Să se demonstreze că $I_n + nI_{n-1} = e, \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.
55. Se consideră funcțiile $f_n:[1;2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} + \frac{1}{x+2} + \dots + \frac{1}{x+n}$, unde $n \in \mathbb{N}$.
- a) Să se calculeze $\int_1^2 f_0(x)dx$.

- b) Pentru $n \in \mathbb{N}$ să se calculeze aria suprafeței plane determinate de graficul funcției f_n , axa Ox și dreptele de ecuații $x=1, x=2$.
- c) Știind că F este o primitivă a funcției f_1 , să se arate că funcția $G:[1;2] \rightarrow \mathbb{R}$, definită prin $G(x) = F(x) - \frac{5}{6}x$ este crescătoare.
56. Se consideră funcția $f:[0;+\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{x^2+4x+5}{x^2+4x+3}$.
- a) Să se demonstreze că $f(x) = \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x+3} + 1$ pentru $\forall x \in [0;+\infty)$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x)dx$.
- c) Să se determine numărul real pozitiv k astfel încât ariei suprafeței plane determinate de graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=k$ să fie egală cu $k + \ln k$.
57. a) Să se calculeze $\int_1^2 \frac{1}{x^2+2x} dx$.
- a) Să se demonstreze că $\int_0^1 \frac{x}{x+1} dx \leq 1$.
- b) Se consideră funcția $f:(0;+\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x}$ și numerele reale pozitive a, b și c . Să se demonstreze că, dacă numerele $\int_1^a f(x)dx, \int_1^b f(x)dx, \int_1^c f(x)dx$ sunt termenii consecutivi ai unei progresii aritmetice, atunci numerele a, b, c sunt termeni consecutivi ai unei progresii geometrice.
58. Se consideră funcția $f:\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \frac{x+1}{x-2}, & x \in (-\infty;1] \\ \ln x - 2, & x \in (1;+\infty) \end{cases}$.
- a) Să se demonstreze că funcția f admite primitive $\mathbb{R}$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 (x-2)f(x)dx$.
- c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_1^x (f(t)+2)dt$.
59. Se consideră funcția $f:[0;+\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2x+3}{x^2+3x+2}$.
- a) Să se demonstreze că $f(x) = \frac{1}{x+1} + \frac{1}{x+2}, \forall x \in [0;+\infty)$.
- b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x)dx$.
- c) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției $h:[0;1] \rightarrow \mathbb{R}, h(x) = f(x) - f(x+1) - \frac{1}{x+1}$.
60. Se consideră funcția $f:[0;1] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x\sqrt{2-x^2}$.

- a) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției f .
- b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x)dx$.
- c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(t)dt}{x^2}$.
61. Se consideră funcțiile $F, f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x) = x \cdot e^x$ și $f(x) = (x+1)e^x$.
- a) Să se verifice că funcția F este o primitivă a funcției f .
- b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției F , axa Ox și dreptele $x=0$ și $x=1$.
- c) Să se calculeze $\int_0^1 \frac{F(x)-f(x)}{e^x+1} dx$.
62. Se consideră funcțiile $f, g: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2^x$ și $g(x) = x \cdot e^x$.
- a) Să se calculeze $\int f(x)dx$, unde $x \in [0;1]$.
- b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției g , axa Ox și dreptele $x=0$ și $x=1$.
- c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(t)dt}{x}$.
63. Se consideră funcția $f: (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x) = x + \frac{1}{x}$.
- a) Să se determine $\int f(x)dx$, unde $x > 0$.
- b) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox , a graficului funcției $g: [1;2] \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = f(x)$, $x \in [1;2]$.
- c) Să se calculeze $\int_1^e f(x) \ln x dx$.
64. Se consideră funcțiile $f, g: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$ definite prin $f(x) = e^x$ și $g(x) = e^x + e^{-x}$.
- a) Să se determine $\int f(x)dx$, unde $x \in [0;1]$.
- b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției $h: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, definită prin $h(x) = xf(x)$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.
- c) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției g .
65. Se consideră funcțiile $f, F: (0; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 1 - \frac{1}{x^2}$ și $F(x) = x + \frac{1}{x}$.
- a) Să se verifice că funcția F este o primitivă a funcției f .
- b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuații $x=1$ și $x=2$.
- c) Să se calculeze $\int_1^e f(x) \cdot \ln x dx$.
66. Se consideră funcțiile $f, g: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x$ și $g(x) = e^{1-x}$.
- a) Să se calculeze $\int f(x)dx$, unde $x \in [0;1]$.

- b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției $h: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = x \cdot f(x)$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.
- c) Să se arate că $\int_0^{\frac{1}{2}} (g(x) - f(x)) dx \geq 0$.
67. Pentru $\forall n \in \mathbb{N}^*$ se consideră funcțiile $f_n: [0;2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = (2-x)^n$.
- a) Să se calculeze $\int f_1(x) dx$, unde $x \in [0;2]$.
- b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției $g: [0;2] \rightarrow \mathbb{R}$ definită $g(x) = f_1(x) \cdot e^x$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=2$.
- c) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției f_5 .
68. Fie funcția $f: [1;2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + \frac{2}{x}$.
- a) Să se determine $\int f(x) dx$, unde $x \in [1;2]$.
- b) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției f .
- c) Să se calculeze $\int_1^2 f(x) \cdot \ln x dx$.
69. Se consideră funcțiile $f, g: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 1-x$ și $g(x) = \sqrt{1-x}$.
- a) Să se determine $\int f(x) dx$, unde $x \in [0;1]$.
- b) Să se calculeze aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției g , axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.
- c) Să se calculeze $\int_{\frac{1}{e}}^1 f(x) \cdot \ln x dx$.
70. Se consideră funcția $f: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \sqrt{x}$.
- a) Să se determine $\int f(x) dx$, unde $x \in [0;1]$.
- b) Să se calculeze aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției $g: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $g(x) = \frac{f^2(x)}{x^2+1}$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.
- c) Să se calculeze volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției $h: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = e^{\frac{x}{2}} \cdot f(x)$, unde $x \in [0;1]$.
71. Se consideră funcția $f: [1;e] \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \ln x$.
- a) Să se determine $\int f'(x) dx$, unde $x \in [1;e]$.
- b) Să se calculeze aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuații $x=1$ și $x=e$.
- c) Să se arate că $\int_1^e e^x f(x) dx \leq e^e - e$.
72. Se consideră funcția $f: [0;1] \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = \frac{x^3}{x+1}$.
- a) Să se calculeze $\int (x+1) \cdot f(x) dx$, unde $x \in [0;1]$.

- b) Să se calculeze aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.
- c) Folosind faptul că $1 \leq (x+1)^2 \leq 4$ pentru $\forall x \in [0;1]$, să se arate că volumul corpului obținut prin rotația, în jurul axei Ox , a graficului funcției f , este un număr din intervalul $\left[\frac{\pi}{28}; \frac{\pi}{7}\right]$.